

Curierul Adventist

IUNIE 2018 : UN CUVÂNT... PENTRU ORICE PROBLEMĂ! + NICI NĂSCUT,
NICI FĂCUT + ZIUA PORȚILOR DESCHISE+ REDOBÂNDIREA PARADISULUI PIERDUT
+ LA DREAPTA TRONULUI + CHIVOTUL, LUMINA REVELAȚIEI + CINE HOTĂRĂȘTE?
+ TRINITATEA + VIAȚA ÎNTRE DOUĂ RISIPIRI + ADVENTIȘTII ȘI ECUMENISMUL

REVISTĂ LUNARĂ DE INFORMAȚII ȘI INȘPIRAȚIE PENTRU AȘTEPTĂTORII REVENIRII DOMNULUI HRISTOS

Mi-e dor de cer!

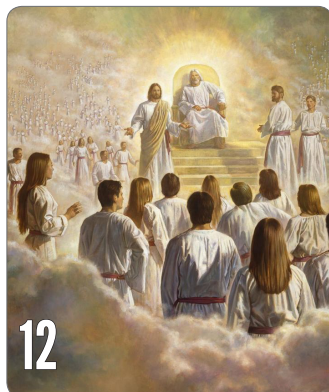
Curierul Adventist

„Iată, Eu vin curând...”

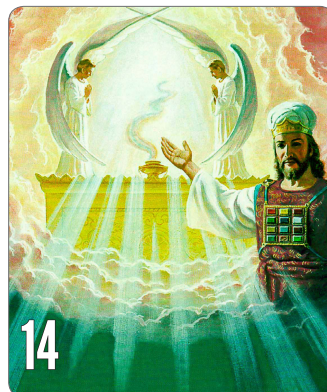
Misiunea noastră este să-L înălțăm pe Domnul Isus Hristos prin prezentarea de experiențe ale dragostei Lui nemărginite, de articole și știri, ajutându-l astfel pe cititor să-L cunoască mai bine pe Mântuitorul și să aibă o speranță vie în apropiata Lui revenire.

6

12

14

16

3 Editorial

Teofil Petre
Ești izbăvit

4 Universitatea Adventus

Emanuel Sălăgean
Convenția Națională
Adventistă de Asistență
și Misiune Socială

5 Misiunea Femeii

Livia Chidoveț
Un cuvânt... pentru orice
problemă!

6 Teologie

Lucian Mihăilă
Nici născut, nici făcut

8 Libertate Religioasă

Florin Ghiță
Ziua Porților Deschise

11 Tematica lunii

Ștefan Radu
Redobândirea
paradisului pierdut

12 Tematica lunii

Benone Lupu
La dreapta tronului

14 Tematica lunii

Traian Aldea
Chivotul, lumina
revelației

16 Opinii

Mugurel Asaftei
Cine hotărăște?

18 Popas pentru studiu

Cristian Trenchea
Trinitatea

19 Dezvoltare personală

Daniel Bota
Viața între două risipiri

20 Teologie

Zoltán Szallós
Integrarea spirituală
a impulsului sexual în
servirea devoțională a
soților

23 Viața bisericii

Florin Lăiu
Advențiștii și ecumenismul

28 Lecții din istoria noastră

Beniamin Roșca
Trei aniversări

30 Pagina copiilor

Alina Chirileanu
Să cunoaștem Biblia!

31 De la inimă la inimă

Ștefan Tomoiagă
Simplitatea care
cucerește

*Cea mai dureroasă
risipă este cea de viață.
Irosirea este semn că nu
ne cunoaștem valoarea, în
timp ce identitatea noastră
se construiește pe originea
noastră și ne-o asumăm
prin zilnicele demersuri
sfântitoare.*

*Înțelepciunea ne cheamă la
valorificarea fiecărui capital
oferit de Creator. Viața nu
trebuie ruinată, ci trăită în
exelență. Trăim nobil atunci
când ne substituim gena
egoistă cu cea altruistă.*

Anul XCV, IUNIE 2018. Publicația oficială a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România.

Apare lunar, sub coordonarea Comitetului Uniunii.

Director Balla Lorand; Redactor-șef Teodor Huțanu; Coordonator ediție limba maghiară Ernest Szasz; Consultanți: Ștefan Tomoiagă, Aurel Neațu, Eduard Călugăru, Mihai Maur, Tiberiu Nica, Georgel Pirlitu, Viorel Răducan, Iosif Pașca, Gabriel Ban; Colaboratori speciali: Romică Sirbu, Dragoș Mușat, Daniel Chirileanu, Florian Ristea; Redactor web Marian Mihai; Lectura manuscrisului Adrian Neagu; Redactor-corector Livia Ciobanu-Mihai; Tehnoredactor Irina Toncu; Adresa de corespondență: Curierul Adventist, str. Erou Iancu Nicolae nr. 38-38A, Voluntari, jud. Ilfov, cod 077190; E-mail curierul@adventist.ro; Website www.curieruladventist.ro; Imprimare Tipografia Viață și Sănătate, Șos. Cernica nr. 101, Pantelimon, jud. Ilfov, Tel. 021/323 00 20; Fax 021/323 00 40

ISSN 1220-6725

EȘTI IZBĂVIT

Trăiesc din plin o nouă primăvară, cu frumusețea vieții-n dar primită zilnic și-o bucurie caldă mă cuprinde, privind tăcut spre soare dimineața, uimindu-mă cum crește ziua și se-ntinde, de parcă-n rând cu ea mi-ar crește viața.

Ca un făcut, mi se înseninează fața și-un freamăt viu ca-n tinerețe îmi cuprinde inima, de parcă aș lua de la-nceputuri viața. Deodată mă opresc în plin avânt al visurilor și parcă rușinat mă-ntreb: nu-mi este de ajuns o viață trăită într-un ocean de amăgiri?

Ca atâția alții, m-am născut visând și, crescând, am tot visat atâtea visuri, cât pentru șapte vieți și m-am zbatut să le-implinesc pe apucate, dar au rămas cele mai multe doar visate. Ce trist să văd cum am trăit o viață amăgindu-mă și dezamăgind pe mulți cu atâta naturalețe, de parcă aș fi dobândit un titlu de noblețe! Chiar și fericirile de care am avut parte, așa puține câte au fost, au venit însoțite fiecare de câte o-ntristare. Și poate cel mai dureros este faptul că mult prea târziu, am descoperit ceea ce mult mai devreme ar fi trebuit să știu.

Și anii ce se duc devin mai grei, mai lungi, luând cu ei aproape tot, iar eu rămân mai obosit pe cale, cu pași tot mai mărunți și încerc să mă împac cu gândul că nu vor fi prea mulți. Dar, uimitor, în

această realitate nicicând visată, mă bucur simțind cum pe câmpul vieții cuprins de uscăciune, cu inima aproape istovită, răsar mulțimi de gânduri asemenea unor scânteii ce se desprind dintr-un tăciune, sub vântul uscat din-spre soare-apune. Le urmăresc cum se înalță-ntr-o spirală lungă, nesfârșită, ce cu vârful-i ascuțit străpunge norii și însoțită de amărăciune, atinge cerul, care îi deschide poarta spre mai sus ca să străbată sorii, pe aripi lungi și iuți de rugăciune. Neobosit, se-nalță gândurile în spirală s-ajungă până-ntr-a Tronului Măririi sală, în care Preaslăvitul cu-al Său sânge să le ungă.

Și gândurile mele vor sta acolo ca o mărturie pentru dorința mea de a trăi de pe acum în a cerului curăție. Iar eu, într-o adâncă plecăciune, aștept cât mai curând să aud rostită cu tărie împlinirea dorinței de-o viață: „Ești izbăvit de orice înținăciune și-ntr-o moștenitorii cerului primit!”

Așa să se audă în dreptul orișicui, „al tuturor celor ce vor fi iubit venirea Lui” (2 Timotei 4:8). ■

Teofil Petre este pastor pensionar.

„ÎL VOI VEDEA ȘI-MI VA FI BINEVOITOR; OCHII MEI ÎL VOR VEDEA, ȘI NU AI ALTUIA. SUFLETUL MEU TÂNJEȘTE DE DORUL ACESTA ÎNĂUNTRUL MEU.” (IOV 19:27)

Redeșteptare și Reformă tu, familia ta, biserica ta, semenii tăi

În cer ne vom simți ca acasă

„Având Cuvântul lui Dumnezeu în mână, fiecare om, indiferent de soarta care i-a fost hărăzită, poate avea parte de o companie selectă, dacă alege acest lucru. Pe paginile Bibliei, el poate conversa cu cei mai mari și mai nobili reprezentanți ai omenirii și îl poate auzi pe Cel Veșnic vorbindu-le oamenilor. (...)”

El poate călca pe urmele pașilor Învățătorului divin și îi poate asculta cuvintele, ca și când ar fi cu El pe munte, pe câmp și pe mare. Poate trăi în această lume în atmosfera cerului, împărtășindu-le celor întristați și ispitiți gânduri de speranță și dorința fierbinte de a fi sfinți, apropiindu-se tot mai mult de Cel

Nevăzut și, asemenea aceluia bărbat din vechime care umbla cu Dumnezeu, ajungând tot mai aproape de pragul lumii veșnice, până când porțile se vor deschide și va intra în ea.

Nu se va simți ca un străin acolo. Vocile care îl vor întâmpina vor fi vocile oamenilor sfinți care, nevăzuți, i-au fost prieteni pe pământ, voci pe care încă de aici a învățat să le deosebească și să le iubească. Cel care, prin intermediul Cuvântului lui Dumnezeu, a trăit în comuniune cu cerul se va simți ca acasă în compania cerului.”

(Ellen White, *Educație*, p. 110)

CONVENȚIA NAȚIONALĂ ADVENTISTĂ DE ASISTENȚĂ ȘI MISIUNE SOCIALĂ

A treia Convenție Națională Adventistă de Asistență și Misiune Socială a fost organizată de Universitatea Adventus și Uniunea de Conferințe a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România, în colaborare cu ADRA România și Centrul de Formare și Evaluare în Asistență Socială, în campusul adventist din Cernica, în perioada 25–27 aprilie 2018. La eveniment au participat asistenți sociali membri ai Bisericii Adventiste și persoane care coordonează sau lucrează în proiecte sociale (ADRA,

ASUP, centre de zi sau de noapte, proiecte în penitenciare sau pentru oamenii străzii, persoane cu dizabilități, copii care se confruntă cu dificultăți financiare etc.). Din partea Uniunii de Conferințe a fost prezent pastorul Florian Ristea, directorul departamentului Școala

de Sabat și Lucrarea Personală, acest departament fiind reprezentat și de directorii conferințelor Banat, Muntenia și Oltenia prin prezența pastorilor Costel Trandafir, Gabriel Kadar și Daniel Brânzan. La întâlnire a participat și prof. univ. dr. Otniel Bunaciu, care a susținut o prezentare în care a vorbit despre schimbarea în bine pe care o aduc în lume, prin prezența lor, creștinii care urmează modelul de viață și misiune al Mântuitorului.

Întâlnirile de instruire și închinare s-au desfășurat sub mottoul: „Bunătate și responsabilitate! Ce vrei să-ți fac?” (Luca 18:41) și au avut ca obiective principale înțelegerea aprofundată a principiilor de slujire care au stat la baza lucrării Mântuitorului când a fost între oameni și descoper-

rirea de noi metode prin care se poate încuraja reziliența și dezvoltarea relațiilor semnificative în educația copiilor sau prin care poate fi prevenită violența domestică în cazul persoanelor aflate în situații sociale speciale. Informațiile valoroase primite în cadrul orelor de curs sau al serviciilor divine au fost apreciate de participanți și au contat pentru formarea lor spirituală și profesională.

„Ne bucurăm că Universitatea Adventus are privilegiul să organizeze pentru al treilea an consecutiv acest eveniment, pentru că orice universitate are și rolul de a oferi servicii comunității, inclusiv servicii educaționale, iar prin cursurile pe care le-am oferit în cadrul acestei întâlniri încercăm să contribuim la dezvoltarea societății, dar mai ales la împlinirea misiunii Bisericii Adventiste. Este un rol pe care ni-l asumăm și care ne onorează. După reacțiile pe care le-am primit de la participanți, putem spune că oamenii sunt încântați și pleacă de aici îmbogățiți informațional, dar și emoțional și spiritual.”

conf. univ. dr. **Roxana Paraschiv**, rectorul Universității Adventus

„Prezența mea și la această ediție a Convenției este o dovadă că acest eveniment nu poate decât să aducă un câștig pentru toți cei ce participă. Sunt încântat de faptul că ne putem strânge pe această platformă în așa fel încât să putem învăța unul de la celălalt ce se poate face cel mai bine în domeniul asistenței sociale și misiunii, având o viziune a Bisericii Adventiste.”

Robert Georgescu, director executiv ADRA România

„Impresiile mele sunt bune, iar tematica întâlnirii este mai aplicată. Informațiile prezentate au în vedere sprijinirea noastră din punct de vedere profesional. Programul a fost foarte bine conceput pentru că avem timp de rugăciune, de părtășie și pentru discuții. Sunt și prezentări cu multe idei care ne ajută să ne formăm și mai ales să ne îmbogățim și să mergem pe teren să le povestim celor care n-au putut să fie aici și să lucrăm cu mai mult entuziasm.”

Doinița Huțanu, psiholog, Caravana Speranței – Galați

Următoarea Convenție Națională Adventistă de Asistență și Misiune Socială va fi organizată anul viitor, la o dată ce va fi comunicată ulterior. Toți cei care doresc să participe sunt rugați să se înscrie în grupul de Facebook Asistență și misiune socială adventistă sau să trimită datele de contact la adresa emanuel.salagean@uadventus.ro și la numerele de telefon +40 213 69 53 50 / +40 744 68 51 23. ■

Emanuel Sălăgean este șef Birou promovare, Universitatea Adventus.

PRINCIPII DE SLUJIRE
EMANUEL SALAGEAN

UN CUVÂNT... PENTRU ORICE PROBLEMĂ!

Da, un cuvânt spune Domnul, pentru tine, pentru mine și pentru oricine. Nu multe cuvinte, nu te plictisește, nu insistă. Un cuvânt când ești bucurios, când ești trist, când te rogi, când ești descurajat, când... pentru orice situație! Dar trebuie să te oprești ca să-L auzi. Da, să te oprești când ești în culmea fericirii sau în cea mai crâncenă descurajare. Din mii de glasuri, din sute de chemări, din mulțimea de oferte, să poți auzi un susur blând și subțire – glasul Lui. Doar tu și Domnul. El îți vorbește din Scriptură sau poate din orice colț al naturii, important e să-I poți auzi glasul duios. Din acel moment, totul se schimbă! Gândurile tale sunt altele, drumurile tale își schimbă direcția, fața ta este plină de speranță chiar și în fața morții. Da, ești o altfel de persoană. Ești o persoană aducătoare de vești bune și faci parte din oștirea cerului. Nu poți face altfel decât cum spune Comandantul oștirii cerești. Și eu, ca și tine, stimate cititor, doresc din toată inima să aud glasul Său zilnic.

În luna iunie 2017, într-o dimineață, după ce m-am rugat și am încheiat cu: „Facă-se voia Ta, Doamne”, parcă mai insistent ca altădată, am început activitatea programată pentru ziua respectivă. În aceeași zi, soțul meu a primit un telefon. O femeie ortodoxă, bolnavă de cancer în fază terminală, cerea urgent să discute cu cineva din Biserica Adventistă. „Trebuie să te duci tu că ești femeie și cred că e cel mai potrivit”, a fost rugămintea soțului meu. O mulțime de cuvinte mi-au venit în minte. Multe motive de a nu merge: *Ce să spui unei persoane pe care n-o cunoști și e pe moarte? Sunt atât de neputincioasă.* Din mulțimea gândurilor s-a desprins un susur blând și subțire: „Facă-se voia cui?” Da, trebuia să se facă doar voia Lui, nu a mea.

Am plecat spre spital nedumerită, dar încrezătoare că este voia Domnului. La spital am cunoscut-o pe Nicoleta, o tânără de 37 de ani. Pe fața ei tristă și disperată se rostogoleau lacrimile ca niște bobite de mazăre. De la prima întâlnire mi-a povestit viața ei plină de necazuri.

De mică a rămas fără tată. Mama s-a recăsătorit, iar ea a crescut la bunici, care nu după mult timp au murit și ei. A fost dusă la o mătușă la București la vârsta de 14 ani. A muncit și a învățat din greu ca să se realizeze profesional. A avut decepții în dragoste, dar a reușit să se realizeze profesional, devenind director interimar la Spitalul CFR București. În anul 2008 a fost diagnosticată cu cancer la ureche. Au urmat tot felul de intervenții, chimioterapie. La ultima operație la Cluj i-a fost atins un nerv, ceea ce i-a provocat o pareză facială. Acum a primit vestea că nu mai au ce să-i mai facă, decât să meargă la un centru de îngrijiri paliative. „Am făcut multe, dar nu am avut timp de mine și nici de sufletul meu, am mâncat pe apucate, am dormit puțin”, a spus Nicoleta ca o muștrare de conștiință.

În fața durerii ești mut și doar un cuvânt de la Domnul poate aduce mângâiere. „Da, dragă Nicoleta, trăim în lumea păcatului. Războiul cosmic dintre bine și rău îl simțim unii mai mult, alții mai puțin. Domnul Isus, Fiul lui Dumnezeu, nevinovat a suferit pentru noi, pentru mine și pentru tine. A suferit enorm, fără să primească nici măcar o cană cu apă și toate acestea ca să ne salveze. Singura noastră speranță este în viața veșnică, oferită tuturor celor care-L vor accepta pe El ca Domn și Mântuitor personal...” Câteva cuvinte pe care Domnul m-a inspirat să i le spun. Timp de șapte luni, aproape zilnic mergeam la Nicoleta. Îi plăcea să-i vorbesc despre viața viitoare și ne rugam de fiecare dată înainte să ne despărțim. Am discutat multe din Biblie. Am vorbit și despre moarte. După o perioadă de timp se ruga și Nicoleta. De fiecare dată Îi mulțumea lui Dumnezeu că m-a trimis la ea și se ruga pentru mine să mă ajute Domnul în activitățile pe care le desfășor. Mi se sfâșia inima.

Niciun murmur nu auzeam de pe buzele ei. Nu-L învinuia pe Dumnezeu și nici nu cerea să fie vindecată. În luna septembrie a cerut să fie botezată. În ziua botezului s-a simțit mai bine, apoi durerile au revenit. Înainte de moarte nu a mai putut vorbi, dar când veneam, împreună mâinile pentru rugă.

Pe data de 18 decembrie 2017 a decedat. La înmormântare s-au împărțit 60 de cărți spirituale pentru cei dornici să afle „un cuvânt din partea Domnului”. Da, Nicoleta a primit un cuvânt din partea Domnului în cele mai grele zile din viața ei. Un cuvânt care i-a adus speranță, un cuvânt care i-a dat putere să privească dincolo de durere și dincolo de mormânt. Nu a fost supărată pe Dumnezeu, pentru că a înțeles că Domnul a suferit mai mult pentru noi.

Domnul are un cuvânt pentru fiecare dintre noi în fiecare situație. Ești dispus să-l ascuți și să-l primești? Să te supui planului Său? Chiar durerea și moartea pot fi un răspuns la rugăciune. Oricum, suntem într-un război cosmic. Poți fi atins de boală sau chiar de moarte, dar nu ești învins. Comandantul a trecut pe aici și nu ne-a promis că vom fi scutiți de necazuri, dar ne promite, prin Cuvânt, că este cu noi și ne este de ajuns! ■

**MESAGERII
SPERANȚEI
LIVIA
CHIDOVET**

**„UN CUVÂNT SPUNE
DOMNUL, ȘI FEMEILE
ADUCĂTOARE DE VEȘTI
BUNE SUNT O MARE
OȘTIRE.”
(PSALMI 68:11)**

Livia Chidoveț, soția pastorului Iosif Chidoveț, Conferința Moldova.

NICI NĂSCUT, NICI FĂCUT

„ȘI CUVÂNTUL S-A FĂCUT TRUP ȘI A LOCUIT PRINTRE NOI PLIN DE HAR ȘI DE ADEVĂR. ȘI NOI AM PRIVIT SLAVA LUI, O SLAVĂ ÎNTOCMAI CA SLAVA SINGURULUI NĂSCUT DIN TĂTĂL.” (IOAN 1:14)

În experiența umană există momente când ne întrebăm: „Cum ar fi fost dacă?” Uneori, pe fondul unor neîmpliniri ni se deschid parcă o multitudine de căi pe care le-am fi putut urma, toate promițând un rezultat mult mai bun decât cel actual. Astfel, apar gânduri precum: „De-aș fi urmat o altă facultate...”, „Dacă aș fi reacționat diferit...”, „Dacă aș fi fost în locul lui/ei...”

Prin acest mecanism, creierul proiectează alternative fericite pentru a diminua suferința sau neîmplinirea produsă de starea de lucruri prezentă. Acest fenomen se întâmplă și la nivel teologic. De exemplu, citind Scriptura, unii sunt nemulțumiți cu egalitatea dintre Isus și Tatăl Său și se întreabă cum ar fi dacă Isus ar avea totuși un început. Asemenea proiecții se bazează pe afirmații izolate din Sfânta Scriptură. Prezentul articol se ocupă de una din aceste afirmații de la finalul lui Ioan 1:14 – „Și Cuvântul S-a făcut trup, și a locuit printre noi plin de har și de adevăr. Și noi am privit slava Lui, o slavă întocmai ca slava singurului născut din Tatăl.” În cele ce urmează, vom căuta să înțelegem expresia „singurul născut din Tatăl”.

Ce spun părinții bisericești?

Negarea eternității lui Isus coboară în timp, până la Arie¹ (cca 256–336 d.Hr.). Pe scurt, Arie susținea că Isus Se află la cea mai înaltă poziție dintre toate făpturile lui Dumnezeu și că ar fi creat de Dumnezeu. Teoria lui Arie se reflectă destul de clar în opiniile martorilor lui Iehova, cum ar fi: „Biblia arată că și Isus a fost creat de Dumnezeu, motiv pentru care este numit un «Fiu al lui Dumnezeu» (Ioan 1:49). Dumnezeu l-a creat pe Isus înainte de a-l crea pe Adam [...]: «El este chipul Dumnezeului nevăzut, întâiul născut din toată creația» (Coloseni 1:15).”²

Dacă privim la Isus având ca premisă interpretarea literală a calității Lui de Fiu, vom ajunge la concepția că undeva în veșnicie, cu mult timp înainte ca Dumnezeu să fi creat ceva, L-a creat pe Isus. Faptul de a fi născut din Tatăl conduce apoi la o relație de subordonare față de El, ce trece din-

colo de existența umană. Ideea lansată de Arie a fost combătută la scurt timp de părinții bisericești prin Conciliul de la Niceea³, în urma căruia s-a ajuns la concluzia că Tatăl și Fiul sunt de aceeași esență. Deși Fiul nu este considerat o creatură, crezul îl prezintă ca fiind născut din Tatăl „mai înainte de toți vecii”, o afirmație neclară, care sugerează că Isus ar fi derivat din Tatăl cândva, înainte de istoria universului.

Semnificația expresiei „întâiul născut” (Ioan 1:14)

La nivel lexico-gramatical, vom acorda o atenție sporită termenului *monogenēs*, un adjectiv care exprimă calitatea de a fi unic. Conform lexiconului Louw-Nida⁴, termenul „se referă la ceva ce este unic, în sensul în care este unicul de acest tip, gen sau categorie”. Mai mult, termenul *monogenēs* este un substantiv compus, alcătuit din *monos*, care înseamnă „unul” sau „singurul”, și *genos*, care înseamnă „fel”. Cuvântul grecesc *genos* provine de la verbul *ginomai*, care înseamnă „a deveni” și nu din *gennaō*, care înseamnă „a naște”. Astfel, este destul de clar că textul se referă mai degrabă la unicitatea lui Isus în ce privește întruparea Lui și nu la aducerea Lui la existență într-un sens generativ. Teologul american adventist Norman Gulley afirmă următoarele: „Astfel, Hristos ca singurul născut înseamnă de fapt singurul sau unul de același fel. Prin urmare, acest pasaj proclamă unicitatea Dumnezeului-Om, că El este pe deplin Dumnezeu și pe deplin om și doar aceasta din urmă este atacată de antitrinitarieni și arieni, astfel încât contrazic ceea ce spune textul cu adevărat.”⁵

Dacă Isus ar avea început

Dacă faptul că este numit Fiu L-ar face pe Isus să nu fie deopotrivă cu Tatăl și să aibă un început, teologia noastră ar trebui să se schimbe în puncte în care este nenegociabilă. Hristos ar trebui depozat de atributele Sale divine, precum și de statutul de a fi una cu Tatăl. De asemenea, dacă Isus nu este Dumnezeu deplin, jertfa Lui a fost în zadar. Dacă nu este deopotrivă cu dătătorul Legii, atunci

sacrificiul Lui nu poate să-i scape pe oameni de blestemul ei.

Dacă Hristos ar fi o creatură, atunci ar însemna că textul din Exodul 23:21 – „Fii cu ochii în patru înaintea Lui și ascultă glasul Lui; să nu te împotrivești Lui, pentru că nu vă va ierta păcatele, căci Numele Meu este în El” – ar fi o erezie. Dacă doar Dumnezeu Tatăl are puterea de a ierta păcatele, cum ar putea Hristos, care nu este de aceeași esență cu a Tatălui, să o facă?

Dacă Hristos ar fi o creatură, atunci ar însemna că ar fi trebuit să aibă aceeași soartă ca Lucifer, întrucât și-a atribuit și își exercită roluri care aparțin numai lui Dumnezeu (Geneza 16:7-12; 21:17-18; 22:11-18; Exodul 3:2). Acestea sunt doar câteva din implicațiile teologice care ar rezulta din înțelegerea greșită asupra calității de Fiul a lui Hristos.

O lecție de slujire

În romanul *Journey to the East*, autorul Hermann Hesse descrie activitățile și relațiile exploratorilor care au fost trimiși într-o misiune dificilă. Un slujitor pe nume Leo s-a îngrijit de

toate nevoile echipajului: le-a pregătit mâncare, a spălat rufele și era mereu gata să răspundă tuturor cerințelor acestora. În privința statutului, Leo se afla la cel mai de jos nivel și, pe măsură ce misiunea înainta, s-a dovedit că acest spirit de slujire și de adaptabilitate al lui este indispensabil.

Valoarea servitorului s-a evidențiat foarte mult în momentul în care corabia a naufragiat și Leo a dispărut. Orice încercare de a continua fără el s-a dovedit a fi zadarnică. În cele din urmă, un membru al echipajului a reușit să se întoarcă la bază, unde l-a întâlnit pe lider. Spre surprinderea lui, liderul era nimeni altul decât Leo. Deși pe parcursul expediției și-a asumat rolul de servitor, în realitate era de fapt liderul lor. Autorul spune în continuare că leadershipul adevărat are de-a face mai mult cu slujirea decât cu statutul.⁶ Să nu-L facem pe Isus mai mic decât este, doar fiindcă S-a hotărât să ne slujească. ■

Lucian Mihăilă este student, anul III, Teologie Pastorală, Universitatea Adventus.

**NĂSCUT
DIN TATAL
LUCIAN
MIHAILA**

**PASAJUL CARE-L
PREZINTĂ PE
HRISTOS CA „SINGU-
RUL NĂSCUT” PRO-
CLAMĂ UNICITATEA
DUMNEZEULUI-OM.**

¹ Arie (cca 256–336 AD) a fost prezbiter creștin și preot în Alexandria, unde Origene învățase că Fiul este subordonat Tatălui. Arie credea că doar Tatăl este absolut, etern, fără început. El se baza pe o interpretare asupra lui Prov. 8:22 și afirma că Isus a fost creat de Tatăl, iar cu timpul, Isus a devenit Dumnezeu. Pentru Arie, Hristos ocupa locul cel mai înalt între ființele create de Dumnezeu, fiind o creatură intermediară, nefiind în totalitate divin, nici în totalitate uman.

² <https://www.jw.org/ro/invataturi-biblice/intrebari/isus-fiul-lui-dumnezeu/>.

³ Conciliul de la Niceea (325 AD) a pus în discuție originea Domnului Isus în raport cu învățăturile lui Arie. Dezbaterile și consensul participanților au dus la concluzia că Tatăl și Fiul sunt de aceeași esență. Totuși crezul care a rezultat afirmă Fiul că este derivat din Tatăl din veșnicie, o idee ce nu diferă cu mult de poziția lui Arie.

⁴ Johannes P. Louw and Eugene Albert Nida, *Greek-English Lexicon of the New Testament: Based on Semantic Domains* (New York: United Bible societies, 1996), 590.

⁵ Normal R. Gulley, *Systematic Theology: God as Trinity* (Andrews University Press, 2011), 128.

⁶ G. Curtis Jones, *1000 Illustrations for Preaching and Teaching* (Nashville, TN: Broadman Press, 1986), 210.

ZIUA PORȚILOR DESCHISE

Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea „Mioriței” Buzău, 5 Mai 2018

În acest timp al sfârșitului în care trăim, putem observa cum se împlinește Spiritul Profeției, prin puterea Duhului Sfânt, fiind martorii unor uși deschise pentru misiune fără precedent. În cadrul unor evenimente speciale care au avut loc în ultimele luni în județul Buzău, printre care și programul care a devenit deja popular pentru noi – „Ziua Porților Deschise”, am văzut cum Duhul Sfânt a produs impresii deosebite în viața oamenilor importanți din societatea noastră.

Sâmbătă, 5 mai 2018, Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea „Mioriței”, din Buzău, pentru al treilea an consecutiv, a fost gazda evenimentului Ziua Porților Deschise, având ca temă „Biserica și promovarea valorilor în societatea contem-

porană”. Programul a cuprins sesiuni axate pe cunoașterea mai bună a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea, a valorilor pe care fiecare membru al bisericii le împărtășește și pe implicarea acesteia în viața societății, prin activitățile ei în plan social, medical, educațional și al libertății religioase. Acest eveniment a fost precedat de Simpozionul Libertății Religioase, organizat de Asociația Conștiință și Libertate și Asociația Internațională pentru Apărarea Libertății Religioase, în parteneriat cu Consiliul Județean Buzău.

În cadrul ambelor evenimente, au fost invitați reprezentanți ai instituțiilor locale și naționale, medici, cadre didactice, jurnaliști și oameni de afaceri din regiune. Pot spune cu toată convinge-

rea că am fost cucerit pe viață de această lucrare specială prin care Dumnezeu înfăptuiește lucruri extraordinare.

La acest program susținut la Biserica Adventistă „Mioriței” Buzău, au fost invitați să vorbească următorii oaspeți distinși:

Toma Constantin, primarul municipiului Buzău, nelipsit de la evenimentele organizate de Biserica Adventistă. Acesta a încurajat comunitatea adventistă, declarând: „Promovați niște valori extraordinare și vă rog să continuați cu acest mod exemplar de trăire, pentru că faceți foarte bine... și, vă pot spune, dacă nu eram ortodox, eram adventist.” De asemenea, domnia sa a făcut promisiunea, din partea conducerii locale, că va susține orice proiect inițiat de Biserica Adventistă.

Robert Adrian Petre, vicepreședinte al Consiliului Județean Buzău, care a fost foarte încântat, declarând: „Vin cu bucurie și cu deosebit respect aici la dumneavoastră ori de câte ori mă invitați. Am un respect deosebit față de dumneavoastră și atât eu, cât și instituția pe care o reprezint vom fi alături de dumneavoastră în toate acțiunile promovate.”

Dragomir Avram, adjunct-șef la Administrația Județeană a Finanțelor Publice Buzău, a spus: „Deși am în familia mea membri adventiști, deși trăiesc și îmbrățișez multe valori ale dumneavoastră, în viața mea încă nu s-a produs acel click...”

Directorul Colegiului „C-tin Angelescu”, prof. **Daniela Codreanu**, care a fost prezentă și la Simpozionul de Libertate Religioasă organizat la Consiliul Județean Buzău, a spus că se află pentru prima dată într-o biserică adventistă și a declarat: „Sunt profund impresionată de ceea ce se întâmplă în cadrul acestei biserici și voi spune mai departe ceea ce am văzut și am auzit.”

Romică Dorin Moise, primarul comunei Movila Banului, a afirmat că este foarte bun prieten cu primarul municipiului Buzău și împreună colaborează pentru binele oamenilor din zonă cu fapte dovedite. De asemenea, a afirmat că în Biserica Adventistă „Mioriței” a primit botezul și de atunci a rămas adventist, chiar dacă acum este și primar. Dumnealui mărturisește că a fost bucuros să ofere sprijin financiar bisericii adventiste din Movila Banului, chiar cu câteva zile înainte de acest eveniment.

Doamna **Monica Săcuiu**, psiholog în cadrul Ministerului Afacerilor Interne – Centrul Antidrog Buzău, și-a manifestat bucuria reîntâlnirii cu Biserica Adventistă, apreciind colaborarea instituției pe care o reprezintă cu noi, în prevenirea consumării substanțelor interzise și dăunătoare sănătății populației. „Ați organizat activități foarte frumoase și regretăm faptul că în ultimul an acestea au fost pe cale de dispariție. Sperăm ca ocazia de astăzi să fie un nou început.”

Bogdan Cristian Petre, inspector Achiziții Publice și Protecție Civilă, în alocuțiunea sa, a punctat ideea: „Libertatea morală constă în abilitatea de a ne urma conștiința proprie.”

Iosif Călin, președintele Asociației Vox Civica, s-a declarat un prieten al adventiștilor spunând că a luat de la adventiști spiritul rugăciunii. „Nu sunt departe...”, a mai spus el.

Sorin Petre, reprezentantul grupului de presă Campus Tv, a relatat experiența frumoasă a colaborării cu Biserica Adventistă. Întotdeauna a fost cu echipa sa alături de Biserica Adventistă, susținând în cadrul grilei de programe emisiunea religioasă „Se poate altfel”.

Titi Petre, Uniunea Ziariștilor Profesioniști, a afirmat ca are „o legătură deosebită cu Biserica Adventistă”, dânsul fiind printre primii care

„URMĂRIȚI BINELE
CETĂȚII ÎN CARE
V-AM DUS ÎN RO-
BIE ȘI RUGAȚI-VĂ
DOMNULUI PEN-
TRU EA, PENTRU
CĂ FERICIREA
VOASTRĂ ATÂRNĂ
DE FERICIREA EI!”
(IEREMIA 29:7)

ne-au ajutat să promovăm Biserica Adventistă în presa și televiziunea locală.

Daniel Cocoș, pastorul Bisericii Baptiste Buzău, în partea finală a evenimentului a accentuat importanța trăirii credinței pe care Domnul Isus a trăit-o pentru a fi mântuiți.

Gabriel Ișvan, directorul departamentului Relații Publice și Libertate Religioasă, Conferința Muntenia, a prezentat, prin intermediul unui montaj video, câteva proiecte educative, sociale și medicale ale Bisericii Adventiste, care au avut un impact deosebit atât pentru cei implicați, cât și pentru cei ce au văzut aceste acțiuni, ca de exemplu „Crosul Sănătății”, proiect pe care primarul orașului Buzău dorește să-l realizeze și în orașul dumnealui.

Ionel Turturică, responsabil departamentul Relații Publice, Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea, județul Buzău, a adresat cuvinte de apreciere pentru distinșii invitați, oferind, ca de obicei, un suport deosebit acestor evenimente.

Paul Costache, medic primar medicină internă, director fondator al Clinicii MEDINVEST, cât și fondatorul spitalului cu același nume, a prezentat câteva principii biblice și din Spiritul Profetic privind sănătatea și motivele pentru care acestea trebuie respectate.

A URMĂRI „BINELE CETĂȚII” PRESUPUNE DEZVOLTAREA UNOR RELAȚII OFICIALE CU LIDERII DIN LOCALITĂȚILE ÎN CARE LOCUIM, DAR ȘI ABILITATEA, PRIN CĂLĂUZIREA DUHULUI SFÂNT, DE A PROMOVA VALORILE SPIRITUALE ȘI MORALE ALE BISERICII ADVENTISTE.

Muzica a fost asigurată de: corul bisericii locale, soliștii Genalyn Petre, Lavinia Rusu – nai și formația vocal-instrumentală alcătuită din Lavinia și Nouraș, Norela Costea, Adiel Costea – flaut, Cosmin Stoica – vioară.

La final, după ce s-a înălțat o rugăciune de consacrare și s-a intonat cu toată asistența imnul creștin „Mare ești Tu, Doamnă”, oaspeții au fost invitați la un bufet suedez cu preparate culinare vegetariene.

A urmări „binele cetății”, așa cum citim în textul din Ieremia 29:7: „Urmăriți binele cetății în care v-am dus în robie și rugați-vă Domnului pentru ea, pentru că fericirea voastră atârnă de fericirea ei!”, presupune mai mult decât un simplu dialog, înseamnă dezvoltarea unor relații oficiale cu liderii din localitățile în care locuim, dar și abilitatea, prin călăuzirea Duhului Sfânt, de a promova valorile spirituale și morale ale Bisericii Adventiste. ■

Florin Ghiță este pastor Biserica AZS „Mioriței”, Buzău.

REDOBÂNDIREA PARADISULUI PIERDUT

John Milton (1608 –1674) este considerat cel mai mare poet englez după Shakespeare. El este renumit pentru poemele „Paradise lost” (Paradisul pierdut) și „Paradise regained” (Paradisul redobândit). Primul este o extindere a narațiunii biblice din Geneza despre crearea lui Adam și a Evei, căderea și expulzarea lor din Eden, numit și Paradis, însă se referă și la originea și rebeliunea lui Lucifer, inclusiv la rolul său criminal în atragerea Evei în păcat. Al doilea poem se ocupă de restabilirea, de aceea autorul folosește alături multe antonime, întărind ideea că tot ce a fost pierdut și a fost menționat în primul poem va fi recâștigat.

Poetul nu este original în ce spune, pentru că revelația biblică stă la baza compozițiilor sale, deși acestea sunt făcute cu măiestrie. Ne putem da seama astfel încă o dată cât de măreață este Sfânta Scriptură, care a servit drept sursă de inspirație celor mai renumite producții literare ale tuturor timpurilor. Biblia pornește de la facerea lumii, relatează trista istorie a căderii omului în păcat, apoi teribila dezvoltare a răului pe pământ, paralel cu desfășurarea lucrării lui Dumnezeu din cadrul planului de mântuire. Cuvântul inspirat se încheie în mod glorios cu victoria Mielului lui Dumnezeu asupra răului și nimicirea acestuia, urmată de restaurarea tuturor lucrurilor.

Auziți ce frumos se exprimă Petru când vorbește despre această restaurare generală și totală: „Pocățiți-vă dar și întoarceți-vă la Dumnezeu, pentru ca să vi se șteargă păcatele, ca să vină de la Domnul vremile de înviore și să trimită pe Cel ce a fost rânduit mai dinainte pentru voi, pe Isus Hristos, pe care cerul trebuie să-L primească până la vremile așezării din nou a tuturor lucrurilor; despre aceste vremi a vorbit Dumnezeu prin gura tuturor sfinților Săi proroci din vechime” (Faptele 3:19-21). Petru vorbește despre „vremile așezării din nou a tuturor lucrurilor” și spune că toți profeții au vorbit despre această schimbare.

Biblia este cartea adevărului și nu putea să se termine ca o tragedie, ci finalul ei este glorios: „Cel ce ședea pe scaunul de domnie a zis: «Iată, Eu fac toate lucrurile noi.» Și a adăugat: «Scrie, fiindcă aceste cuvinte sunt vrednice de crezut și adevărate»” (Apocalipsa 21:5). Dumnezeu a creat lumea noastră, aceasta s-a înstrăinat de El prin păcătuire, la insinuarea lui Satana, dar Creatorul, prin realizarea planului de mântuire, reazăază toate lucrurile în starea lor de la început, ba le face mult mai glorioase.

Iată în ce termeni redă Spiritul Profetic această restaurare: „Nu numai omul, ci și pământul ajunsese prin păcat sub controlul celui rău și avea să fie restabilit prin planul de mântuire. La crearea lui, Adam a primit stăpânire asupra pământului. Însă, prin cedare în fața ispitei, el a fost

adus sub puterea lui Satana și stăpânirea pe care o deținea a trecut la biruitorul lui. Astfel, Satana a ajuns dumnezeul lumii acesteia. El uzurpase stăpânirea asupra pământului, care fusese inițial dată lui Adam. Însă Hristos, plătind prin jertfa Sa pedeapsa păcatului, avea nu numai să-l răscumpere pe om, ci și să recupereze stăpânirea pe care el o pierduse. Tot ce a fost pierdut prin primul Adam va fi restabilit prin al doilea Adam.” (Ellen G. White, în *Semnele timpului* din 4 noiembrie 1908)

Lumea noastră a fost și este o carte deschisă, din care învață tot universul necăzut. Învață absurditatea neascultării de legea lui Dumnezeu și urmările catastrofale ale unei astfel de înstrăinări de Creator. Învață, de asemenea, minunile pe care harul divin le operează pentru salvarea păcătoșilor. În cele din urmă, toată suflarea se va pleca în fața Salvatorului, recunoscându-I suveranitatea și dreptatea deplină: „...pentru ca, în numele lui Isus, să se plece orice genunchi al celor din ceruri, de pe pământ și de sub pământ și orice limbă să mărturisească, spre slava lui Dumnezeu Tatăl, că Isus Hristos este Domnul” (Filipeni 2:10,11). Și va fi cântat un imn de slavă la adresa Lui: „Și pe toate făpturile care sunt în cer, pe pământ, sub pământ, pe mare și tot ce se află în aceste locuri le-am auzit zicând: «A Celui ce șade pe scaunul de domnie și a Mielului să fie lauda, cinstea, slava și stăpânirea în vecii vecilor!» Și cele patru făpturi vii ziceau: «Amin!» Și cei douăzeci și patru de bătrâni s-au aruncat la pământ și s-au închinat Celui ce este viu în vecii vecilor!” (Apocalipsa 5:13,14)

Sfânta Scriptură începe cu paradisul creat și pierdut și se încheie cu paradisul recreat și redobândit. Da, recreat, nu doar smuls din mâinile uzurpatorului și redat fiilor oamenilor. Unii cred că Dumnezeu va distruge planeta actuală și o va înlocui cu alta, dar nu așa spune Biblia și ar fi absurd și nedrept. Ar jubila Satana că a reușit să nimicească pe deplin lucrarea lui Dumnezeu.

Dumnezeu nu va pierde în niciun fel și în nicio măsură. El va recupera lucrurile create întâi și le va restabili, așa cum are loc schimbarea unei ființe omenești prin puterea Evangheliei mântuitoare: „Căci dacă este cineva în Hristos, este o făptură nouă. Cele vechi s-au dus: iată că toate lucrurile s-au făcut noi” (2 Corinteni 5:17). Nu este vorba de altcineva, ci de același individ, însă transformat. ■

Stefan Radu este pastor pensionar.

LA DREAPTA TRONULUI

„PUNCTUL
CEL MAI ÎN-
SEMNIAT AL
CELOR SPUSE
ESTE CĂ AVEM
UN MARE-
PREOT CARE
S-A AȘEZAT
LA DREAPTA
SCAUNULUI
DE DOMNIE
AL MĂRII, ÎN
CERURI.”
(EVREI 8:1)

Tronul cosmic al lui Dumnezeu a stârnit dintotdeauna multă curiozitate și vii dispute. În cultura ebraică, această temă are un rol fundamental, fiind în strânsă legătură cu suveranitatea lui Iahweh, cu Creațiunea și cultul de la Templu. Ulterior, a fost preluată în mistică Merkabah și Heikhalot. De asemenea, o găsim în hristologia evangheliilor și a epistolelor, îmbogățită cu noi semnificații.

Tema tronului în expresia biblică „la dreapta lui Dumnezeu”, sau „la dreapta tronului”, este una dintre cele mai solemne afirmații pe care le găsim în Scriptură și ne trimite cu gândul la Sfânta Sfințelor, unde era tronul lui YHWH¹. Înțelegerea ei este fundamentală pentru doctrina sanctuarului și, în funcție de ea, se poate stabili poziția noastră interpretativă. Având în vedere importanța ei, vă invit să o analizăm împreună.

Contextul în Noul Testament²

Pornind de la evangheliile, descoperim că „partea dreaptă” a avut un rol important; este suficient să ne amintim de „ochiul drept”, „mâna dreaptă” (Matei 5:29-30), „obrazul drept” (Matei 5:39), de plasele de pescuit, care trebuiau aruncate la ordinea lui Isus, „în partea dreaptă” (Ioan 21:6), sau de ucenicii care vor să stea la dreapta și la stânga (Matei 20:21).

Importanța „părții drepte” este accentuată de Isus atunci când pretinde că este „locul Său”. În sala de judecată a lui Caiafa, El afirmă că „veți vedea pe Fiul omului șezând la dreapta Puterii” (Matei 26:64). Marcu 16:19 afirmă: „S-a înălțat la cer și a șezut la dreapta lui Dumnezeu.” Ștefan Îl vede pe Isus „la dreapta lui Dumnezeu” (Faptele 7:55,56), în timp ce autorul Epistolei către evrei prezintă o serie de cinci texte care Îl descriu în această poziție (Evrei 1:3; 8:1; 10:12; 12:2; 13:8)³.

În toate textele unde se face referire la Isus, se pare că există o colocare spațială verticală, în relație cu înălțarea, dublată de una orizontală, legată de poziția față de Tatăl. În acest caz se ridică o întrebare fundamentală: stă Isus în mod fizic la dreapta lui Dumnezeu? Are Dumnezeu dreapta și stânga? Ce vrea să spună autorul Epistolei către evrei atunci când arată că Isus este Mare-Preot (Evrei 8:1) la dreapta tronului?

Încercări de interpretare

Prima variantă de interpretare este cea literală⁴. Ea este foarte veche, cu rădăcini precreștine în literatura Merkabah și se regăsește din abundență în textele de la Qumram. Această interpretare este greu de acceptat deoarece contrazice omniprezența lui Dumnezeu. Însuși Toma d'Aquino, în faimoasele *Contrarii*, discută acest argument. „Dreapta și stânga sunt limitări corporale, deci lui Dumnezeu nu-i aparține nimic corporal... Deci dacă unul este la dreapta, celălalt este la stânga? Și dacă Isus este la dreapta, atunci Tatăl este la stânga?”⁵

La polul opus este propunerea de a renunța la orice fel de antropomorfizare a lui Dumnezeu. În acest sens sunt evitate interpretările literaliste, ca de exemplu, când Solomon vorbește de „cerurile

cerurilor care nu pot cuprinde pe Dumnezeu”, el nu se referă la dimensiunea spațial-cantitativă a lui Dumnezeu, ci dorește să limiteze exaltările tipice din liturgiile păgâne. În acest sens, expresia „la dreapta lui Dumnezeu” nu este o imagine spațială, ci una care subliniază o anumită semnificație.

O a treia posibilitate ține cont de faptul că Dumnezeu, în transcendența Sa, este „dincolo și altfel”⁶, în afara oricărei forme de înțelegere, dar cu toate acestea El intră în raport cu creaturile Sale limitate în spațiu și timp. Reprezentările spațiale, precum „locuința Lui din cer”, „așezat pe tron” sau „pe nor”, descriu gloria, suveranitatea și regalitatea Sa în raport cu ființa creată.

Semnificațiile expresiei „la dreapta tronului”

Onoare. Bonnet propune semnificația de onoare: „Este o expresie figurată, luată de la regii pământești, care indică omnipotența divină dată Fiului de către Dumnezeu după triumful Lui”⁷. Onoarea derivă din regalitatea Sa. Teodoret din Cir, Vasile cel Mare, Damaschin⁸ și Toma d’Aquino⁹ au această opinie. Toma d’Aquino spunea: „Nu avem intenția să vedem o dreaptă literală... noi numim dreapta Tatălui gloria și onoarea divinității Sale.”¹⁰ Comentatorii moderni Leland Ryken¹¹, Nelson, J. Mac Arthur, P. Teodorico¹² și D. Hay¹³ au aceeași opinie.

Autoritate. Diversi teologi precum Plumer, Attridge, Lane, Lenski, Ellingworth și Girard¹⁴ cred că este o referire la autoritatea Sa. Mackie, într-un studiu atent, afirmă că sanctuarul ceresc nu este doar un loc de cult, ci locul unde este exercitată autoritatea regală a Fiului¹⁵. Referirea la sceptru (Evrei 1:8), sau la scaunul picioarelor (Evrei 1:13) este argumentul care confirmă.

Sacerdoțiu. Ipoteza onoare/regalitate este interesantă, dar riscă să fie limitativă. „La dreapta Tatălui” nu poate să fie doar loc de onoare și glorie, dimpotrivă, Isus este Dumnezeu și este El Însuși sursa de onoare și glorie. Ca atare, expresia trebuie văzută prin prisma slujbei Sale sacerdotale. Dacă ținem cont de backgroundul din Psalmul 110, unde se afirmă că El este rege și preot... „Tu ești preot în veac după rânduiala lui Melhisedec” (Psalmii 110:1-4), atunci înțelegem că Isus nu este doar rege, ci și preot¹⁶. Acest sens este bine evidențiat de Epistola către evrei, când se afirmă că Isus a intrat „o dată pentru totdeauna în sanctuar” cu propriul Lui sânge, a intrat o dată pentru totdeauna în Locul Preasfânt, obținând astfel o „răscumpărare veșnică” (Evrei 9:11-12). Lucrarea preoțească a lui Isus este subliniată în Efeseni, arătând că El „este capul

Bisericii... care este trupul Lui... stând la dreapta lui Dumnezeu” (1:21,22), iar în Romani este și mai clar: „Este la dreapta lui Dumnezeu și mijlocește pentru noi” (8:34).

„La dreapta Tatălui”¹⁷ este locul unde se desfășoară lucrarea lui Isus de mijlocire. Această idee este confirmată de structura gramaticală a textului din Evrei 8:1, unde ni se spune că El este *arhiereus*. Cuvântul, la acuzativ, este, cu ajutorul pronumelui personal *os*, subiectul pentru fraza *ekatesen en dexia to tronu tes megalosunes en tois uranois* / „Mare-Preot, care S-a așezat la dreapta tronului Măririi, în ceruri” (Evrei 8:1), construită la rândul ei cu două componente de loc: „la dreapta” și „în ceruri”. Rolul lor este să ne ajute să înțelegem realitatea lucrării lui Isus și chiar să vedem o dimensiune spațială a revelației. Dumnezeu invizibil devine tangibil în Isus. El intră într-un spațiu concret. El Se coboară la limita percepției ca să fie văzut, înțeles și acceptat. Acolo este „la dreapta lui Dumnezeu”, unde desfășoară lucrarea Sa de mijlocire pentru om.

Concluzie

„La dreapta Tatălui” este o expresie figurată, ce face referire la regalitatea lui Isus. El conlucrează cu Tatăl și cu Duhul Sfânt la proiectul mântuirii omului. De „la dreapta Tatălui”, Fiul protejează, conduce și susține biserica Sa în calitate de Mare-Preot. ■

¹ Attridge crede că face referire la templul ceresc al lui Dumnezeu. Attridge, *Ebrii*, p. 368.

² Expresia „la dreapta tronului lui Dumnezeu”, sau în mod simplu „la dreapta tronului”, se regăsește în multe texte biblice din VT. (Ps. 110:1-4; Is. 6:1; Ier. 17:12; Ezec. 1:26).

³ În Noul Testament sunt 19 texte care folosesc această expresie.

⁴ R.M. Bowman – J. Ed Komozewski, *Putting Jesus in His Place*, Grand Rapids 2007, p. 259.

⁵ S. Theol., III^a q. 58 a. 1 arg. 1-3.

⁶ G. Cicchese - P. Coda, *Dio e il suo avvento*, Roma 2003, p. 396.

⁷ L. Bonnet, *Le Nouveau Testament, in Épîtres de Paul*, t. III, Lausanne, p. 67.

⁸ Damaschin, *Expositio fidei*, 75, in PG 94, p. 1104.

⁹ Citati în S. Theol., III^a q. 58 a. 1.

¹⁰ S. Theol., III^a q. 58 a. 2 arg. 1.

¹¹ L. Ryken – J. Wilhoit – T. Longman III, *Right, Right Hand in Dictionary of Biblical Imagery*, Downers Grove, (IL) 1998, pp. 727-728.

¹² Teodorico, *Ebrii*, p. 136.

¹³ D. M. Hay, *Glory at the Right Hand: Psalm 110 in Early Christianity*, in SBLMS 18, Nashville, Abingdon (1973), p. 91.

¹⁴ W. S. Plumer, *Commentary on the Epistle of Paul the Apostle, to the Hebrews*, New York 1872, p. 44. Ellingworth, *The Epistle to the Hebrew: A Commentary in the Greek Text*, Grand Rapids 1993, 70; Lane, *Hebrews*, 1-8,16, «La potenza di Dio»: R. Girard – L. Richards, *The Book of Hebrews*, New York 2008, p. 278.

¹⁵ S. D. Mackie, *Eschatology an Exhortation in the Epistle to the Hebrews*, Tübingen 2007, pp. 211-219.

¹⁶ Preoția și regalitatea lui Isus au fost subliniate.

¹⁷ Vanhoye crede că este în sanctuarul ceresc. A. Vanhoye, *Our Priest is Christ: The Doctrine of the Epistle to the Hebrews*, Roma 1977, pp. 27-40.

Dr. Corneliu Benone Lupu este pastor în Roma, Italia.

EXPRESIA „LA DREAPTA TATĂLUI” FACE REFERIRE LA REGALITATEA LUI ISUS. TATĂL CONLUCREAZĂ CU DOMNUL HRISTOS ȘI CU DUHUL SFÂNT LA PROIECTUL MÂNTUIRII OMULUI.

CHIVOTUL, LUMINA REVELAȚIEI

Cuvântul Domnului era rar în zilele acelea; viziunea nu era răspândită... și candela lui Dumnezeu nu se stinsese încă.” (1 Samuel 3:1,3, traducere autor)

Paragraful acesta este foarte dens și bogat, încercat cu cuvinte mari și importante și purtând o povară de tristețe și speranță rar întâlnită în altă parte. Patru cuvinte ne atrag atenția și sunt legate între ele: Cuvântul Domnului, viziunea, candela și chivotul; pentru noi, substantivele au valoare mai mare și le observăm mai repede. Pentru omul biblic însă, verbele sunt mai importante și ele sunt căutate mai întâi, pentru că ele exprimă acțiunea. Iată care sunt acestea: era rar, nu erau dese, nu era stinsă, era.

Al doilea grupaj este format din două personaje: Eli, marele-preot, și Samuel, copilul de trupă. Eli era aproape orb, vedea suficient ca să fie vinovat de neglijență și nu vedea bine ca să evite răul.

Samuel, care dormea în templu, undeva foarte aproape de locurile sfinte, observat și deranjat de toți, privilegiat și obligat în egală măsură.

Cuvântul Domnului era rar, aceasta poate însemna că nu se găseau Biblii decât foarte greu, sau nu aveai unde auzi o predică decât foarte rar sau, și mai grav, Dumnezeu nu Se mai descoperise oamenilor de foarte mult timp.

„Viziunile nu erau dese” poate fi o explicație la afirmația de mai sus, dar mai poate însemna că, deși erau profeți, sau căi de a comunica cu oamenii, precum efodul, Urim și Tumim, Dumnezeu nu Se mai descoperise de mult timp. Ceva se întâmplase. Niciun apel telefonic din partea cerului.

Candela nu era stinsă încă. În primul rând este vorba de menora, sfeșnicul de la sanctuar, care încă ardea, ceea ce înseamnă că se țineau slujbe, preotul mergea zilnic pentru a se ruga și

**EȘTI GATA SĂ
SPUI ALĂTURI
DE SAMUEL:
„VORBEȘTE,
DOAMNE,
CĂCI ROBUL TĂU
ASCULTĂ”?**

atunci aprindea și candela. Mai poate însemna și existența unei anumite forme de viață spirituală, dar foarte slabă.

Chivotul este ultimul cuvânt și cel mai important, el este cheia tuturor. Faptul că se găsea încă în sanctuar asigura continuitatea slujbelor și menținea sistemul închinării activ. Îi asigura pe închinători că Dumnezeu este prezent în mijlocul lor, că există încă har, iertare și mântuire.

Paragraful ne prezintă o situație-limită, aproape de un final, o lichidare de stoc: puține Biblii, puțină lumină, descoperiri rare. Dar în același timp oferă și o rază de speranță: încă mai poți găsi sau auzi Biblia, încă mai arde..., încă se mai descoperă... Și aceasta, atâta timp cât chivotul mai este în templu. Degeaba avem templu, preoți, procesiuni, slujbe, spectacole frumoase: ceea ce dă viață și speranță este prezența chivotului în locul său din templu.

Cine poate menține cuvântul la amvon, lumina în candelă și revelația divină printre închinători? În mod normal, aceasta este lucrarea preoților și a profetilor. Dar ce ne facem dacă preoții și-au greșit slujba și fac fapte reprobabile? Dacă marele-preot este aproape orb, iar Urim și Tumim au rămas întunecate de mult timp?

Ieremia și Ezechiel, sub îndemnul lui Dumnezeu, în timpul final al regatului lui Iuda, spuneau: „Caut un om!” Un om ar fi salvat Ierusalimul și templul și ar fi menținut continuitatea slujirii sfinte. În timpul lui Ieremia și Ezechiel nu s-a găsit un astfel de om, dar în timpul lui Eli s-a găsit. Era un om care putea salva Israelul, dar era doar un copil, nu era nici măcar din neam de preot și nu avea dreptul de a îndeplini anumite slujbe specifice. Dar lucrul cel mai important era că acest copil dormea în templu, aproape de chivotul Domnului; nu afară, nu aproape de preoții stricați.

Un copil care era mai aproape de Dumnezeu decât de oameni. El era salvarea, dar ce mai putea salva? Nu avea încă autoritatea de a prezenta Cuvântul Domnului, nu avea dreptul de a intra în templu ca să aprindă candelile, dar avea posibilitatea să comunice cu Dumnezeu. Și Dumnezeu îl alege pentru a fi profetul Său, devenind astfel primul profet oficial al lui Israel, primul care va purta acest nume. Nu va putea salva templul, care va fi distrus și împrăștiat prin țară; nu va putea păzi chivotul, care va fi luat de filistenii și dus în exil, dar va menține lumina profeției și va răspândi Cuvântul lui Dumnezeu, salvând poporul.

Lumina revelației, a descoperirii divine, este echivalentul menținerii speranței lui Israel. „Și tot Israelul a cunoscut că Samuel era întărit profet al Domnului” (cf. Samuel 3:20). De la această lumi-

nă s-au refăcut toate: chivotul s-a întors acasă, dar nu la templu, ci la școală, pentru a-i învăța pe oameni legea, sfințenia și respectul în fața prezenței Sale. Lumina s-a reaprins atunci când oamenii au început să studieze Cuvântul lui Dumnezeu, să-l multiplice și să-l răspândească. Cuvântul Domnului nu mai era rar, acum putea fi găsit, citit sau ascultat, căci s-a organizat un sistem special pentru cuvânt, școala cuvântului.

Iată cum un om a salvat Israelul! Se poate. Și totul a început prin câteva cuvinte: „Vorbește, Doamne, căci robul Tău ascultă!” (1 Samuel 3:10). Ce mult înseamnă să te pui cu totul la dispoziția Domnului. Samuel a renunțat la casa părintească și la mama sa iubitoare, a renunțat la copilărie și la jocurile ei, a renunțat la toate lucrurile specifice vârstei, excursii, prietenii, pentru un singur și hotărât lucru: a sluji Domnului la templul Său. A crescut în curțile templului, închizând și deschizând porțile; a îmbrăcat hainele preoților, dar mai mici și lucrute de mama sa, alergând alături de ei pentru a le oferi o mână de ajutor; a mâncat din hrana pregătită acolo și adusă de toți închinătorii, fără să fie interesat de alte meniuri; a devenit aghiotantul marelui-preot, fiind la dispoziția lui zi și noapte, neavând timp să stea de vorbă cu copiii de vârsta lui sau să se joace cu ei.

Cum poți interpreta aceasta? A fost o exploatare prematură a unui copil? A fost o viață lipsită de copilărie, a fost un tânăr stresat și maturizat prea repede? A fost un copil respins de părinți și supus unui tratament dur? Puteți zice orice, puteți să-i judecați și pe părinți, și pe preoți, dar eu știu un lucru: acest copil, Samuel, a ajuns unul dintre cei mai mari bărbați ai lui Israel, a salvat Israelul dintr-o mare criză și a pus bazele unui sistem care va conduce acest popor pe culmile culturii și civilizației.

Ești gata să spui alături de Samuel: „Vorbește, Doamne, căci robul tău ascultă”? Ești gata să pornești pe un drum ascendent, care te conduce spre cer și care-ți cere o mulțime de privațiuni? Vrei să alegi să dormi în templul Domnului, alături de lucrurile sfinte, de prezența îngerilor și de manifestarea prezenței divine? Ce favoare înaltă și ce răsplătire mare te așteaptă! Dumnezeu să te ajute să reaprinzi candela care fumează și să redai viața Cuvântului de mult uitat. ■

Dr. Traian Aldea este pastor pensionar.

VREI SĂ ALEGI SĂ DORMI ÎN TEMPLUL DOMNULUI, ALĂTURI DE LUCRURILE SFINTE, DE PREZENȚA ÎNGERILOR ȘI DE MANIFESTAREA PREZENȚEI DIVINE? DUMNEZEU SĂ TE AJUTE SĂ REAPRINZI CANDELA CARE FUMEGĂ ȘI SĂ REDAI VIAȚĂ CUVÂNTULUI DE MULT UITAT.

CINE HOTĂRĂȘTE?

Funeraliile ultimului rege al României au trezit nostalgia după vremurile când eram un regat. La scurt timp au apărut alți cetățeni care și-au exprimat regretul după cuplul dictatorilor comuniști din România postdecembristă. Între timp, mulți alți români demonstrează pentru valorile democrației. Și mai sunt și cei care nu sunt interesați de niciuna din variantele de mai sus.

Pentru o revistă religioasă nu pare un subiect potrivit. Dar schimbările de natură fiscală ne fac să comentăm deciziile, iar modificarea Constituției privind definirea familiei ne obligă să ne exprimăm poziția. Unii văd în fiecare decizie politică greșită un semn al sfârșitului. În acest articol, prefer varianta unui apel la înțelegere și implicare în societate, chiar dacă aceasta s-ar re-

zuma la a ne ruga pentru țară. „Urmăriți binele cetății în care v-am dus în robie și rugați-vă Domnului pentru ea, pentru că fericirea voastră atârnă de fericirea ei!” (Ieremia 29:7)

Ca spectru al reprezentării și dinamicii vieții politice, putem vedea două extreme: monarhie sau democrație. Un sondaj realizat în SUA arată tendințele americanilor spre un sistem mai autocratic, dictatorial. Sistemul democratic dă eroare. Însă cu mai bine de un secol în urmă era rostită o declarație plină de emoție în favoarea democrației de către Abraham Lincoln, în cinstea celor decedați la Gettysburg în 1863: „Afirmăm aici cu certitudine că aceștia nu au murit degeaba – că această națiune, cu ajutorul lui Dumnezeu, va avea parte de o nouă libertate și că guvernul – al oamenilor, ales de oameni, pentru oameni – nu va pieri de pe pământ.” Și au murit în acel război mai mulți americani decât în războiul de independență, Primul Război Mondial și al Doilea Război Mondial la un loc. A fost un război pentru libertate, împotriva sclaviei.

Biserica este în lume

De fapt, ceea ce ne interesează până la urmă este: cum e mai bine pentru mine? Dar pentru biserica mea? Se simt influențe politice și culturale în biserică. Pentru cei care au trăit înainte de 1989, lucrurile sunt evidente. Avem un manual al bisericii și totuși îl interpretăm și aplicăm diferit în perioade și contexte diferite.

Se spune că grecii au inventat democrația. Mai precis atenienii. Dar iată cum își caracteriza Solon concetățenii, într-un discurs: „Ați rămas tot aceeași: fiecare dintre voi, luat în parte, este șiret ca o vulpe. Dar, la grămadă, nu sunteți decât un cârd de găște.” Sunt și păreri cum că democrația este o invenție evreiască și că a apărut mai de mult în perioada judecătorilor din Vechiul Testament. Iar când poporul s-a săturat de acel soi de democrație, a mers la Samuel cu o solicitare clară: un sistem monarhic cum era și în alte țări.

Monarhie înseamnă sistem bine încheiat și unitate, spre deosebire de divergențele din

democrație. Tocmai într-un sistem regal, care promitea stabilitatea și suveranitatea, regatul se rupe. Apar două regate. Apoi o listă de regi care mai de care mai decăzut. Poporul a decis deci în mod democratic ce sistem să aplice. Primul ales, Saul, a dezamăgit chiar de la început. Dar va fi urmat de David, care va duce regatul pe culmi de referință. Uns ca rege, mai are de așteptat până va urca pe tron. Și ce așteptare! Pentru a scăpa, la un moment dat joacă rolul unui nebun. Și dacă mai continua acea situație, mare lucru dacă nu ar fi înnebunit de-a binelea. Ba chiar s-a plâns cât de greu e să fii ginerele împăratului, darămite să fii chiar împărat? O treabă dificilă. Și totuși, toată lumea țintește spre mai sus.

Teologia generează politica

Ideea de monarhie poate trimite la cea de monoteism. O religie monoteistă generează modele de organizare specifice. În religia monoteistă există un singur adevăr, o lege sau un mod de organizare. Universul este structurat ierarhic, prin urmare și lumea noastră trebuie să reflecte ordinea cosmică.

Pe de altă parte, pluralitatea opiniilor poate duce la conflicte serioase și pierderi importante.

Totuși, în Biblie întâlnim discuții și divergențe chiar între sfinții umpluți de prezenta Duhului Sfânt. Spre exemplu, Conciliul de la Ierusalim din Faptele 15. Asta se poate explica și prin faptul că umplerea aceasta este un proces și nu doar un act. Prin urmare, în cursul spre maturizare spirituală pot apărea ajustări din pricina diferitelor perspective asupra unei situații. La acel conciliu au fost poziții contrare puternice, discuții aprinse și o decizie finală dată de mai mulți, nu doar de un cap al bisericii.

Alegem cum ne îmbrăcăm, ce muzică ascultăm sau chiar Dumnezeu la care ne închinăm. Iosua vine în fața poporului și i se adresează ca unei adunări electivă: „Alegeți astăzi...” Alegeți pe Dumnezeu, de unde și posibilitatea de a alege un alt zeu sau niciunul. Și nu era în Atena lui Pericle, ci în fața unui popor care se baza pe revelația divină. Ilie reia ideea când solicită un vot. Ori la Baal, ori la spital! Și lista poate continua.

Temelia unei societăți bine organizate

Monarhia poate degenera în tiranie sau dictatură, iar democrația, în anarhie. Diferența dintre ele se află într-un concept pe care filosoful grec Platon l-a așezat la temelia guvernării ideale: educația. Ea începe din pântecul mamei și ne

însoțește toată viața. Dar sunt etape clar delimitate pe parcursul vieții.

Susținătorii monarhiei justifică ideea cu faptul că un rege este instruit și educat de mic pentru a conduce. Dar tocmai în aceasta constă valoarea unei democrații autentice, că permite educarea fiecărui copil. Orice copil are dreptul la educație de cel mai înalt nivel. În țări ca Franța, de exemplu, nu există diferențe între o școală din Paris și una de la sat. Nivelul de competențe este similar. Rezultatele nu vor fi la fel, dar șansele sunt cvasiegale. Fără o informare corectă și fără un mod de a gândi, nu putem să ne organizăm. Natura a fost pusă de Dumnezeu sub comanda omului. Iar oamenii se vor organiza între ei pe baza principiilor primite de la El.

Micul regat – familia

„Sunt multe familii cu copii care par bine educați atâta vreme cât se află sub disciplina în care au fost crescuți. Dar atunci când sistemul care-i ținea sub control nu mai este, ei sunt incapabili să gândească, să acționeze sau să hotărască pentru ei înșiși. Acești copii s-au aflat atât de mult sub o dictatură de fier, neîngăduindu-li-se să gândească și să acționeze pentru ei în lucrurile în care era cel mai bine să o facă, încât nu au încredere în ei înșiși, pentru a acționa după propria judecată, și nu au opinia lor. Iar atunci când ies de sub influența părinților lor, pentru a acționa pe cont propriu, ei pot fi ușor manevrați, prin rațiunea altora, într-o direcție greșită.”

„Pe de altă parte, tinerii nu trebuie lăsați să gândească și să acționeze independent de judecata părinților și educatorilor. Copiii trebuie învățați să respecte mințile cu experiență. Ei trebuie educați astfel încât mintea lor să fie în armonie cu aceea a părinților și educatorilor și să vadă necesitatea de a urma sfaturile acestora din urmă. Astfel, când se vor depărta de mâna călăuzitoare a celor ce i-au educat, caracterul lor nu va fi ca o trestie aflată în voia vântului...” (Ellen White, *Sfaturi pentru părinți, educatori și elevi*, p. 74).

Ceea ce pune o mamă în mintea unui copil, nici toți profesorii și savanții din lume nu pot schimba. „Ea (mama) face ceea ce poate, iar în ochii lui Dumnezeu, locul ei este mai mare în rang decât cel al unui rege pe tronul lui; pentru că ea are de-a face cu caracterul, ea modelează mintea.” (Ellen White, *Principiile fundamentale ale educației creștine*, 157). ■

Mugurel Asaftei este pastor în Conferința Moldova.

ALEGEȚI ASTĂZI
CUI VREȚI
SĂ SLUIȚI!

TRINITATEA

Declarații inspirate din Spiritul Profetic despre Dumnezeu: Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt.
Referințele aparțin cărților în limba originală.

**DECLARAȚII
INSPIRATE
CRISTIAN
TRENCHEA**

**DUMNEZEIREA CEA
VEȘNICĂ – TATĂL,
FIUL ȘI DUHUL
SFÂNT – ESTE IMPLI-
CATĂ ÎN ACȚIUNEA
DE SALVARE A
OMULUI.**

În Hristos era viața originală, neîmprumută, nederivată. Dumnezeirea lui Hristos este garanția pentru cel credincios că va avea viața veșnică.” (*Viața lui Iisus*, p. 530)

„O jertfă completă a fost adusă; pentru că atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, că a dat pe singurul Lui Fiu – nu un fiu prin creație, cum sunt îngerii, nu un fiu prin adopție, cum este păcătosul iertat, ci un Fiu născut ca înțipărire a ființei Tatălui, cu toată strălucirea maiestății și a slavei, unul egal cu Tatăl în autoritate, în demnitate și în perfecțiune divină. În El locuia trupește toată plinătatea Dumnezeirii.” (*Signs of the Times*, 30 mai 1895, par. 3)

„El a fost cu Dumnezeu din veșnicie, mai presus de toate lucrurile, Dumnezeu binecuvântat în veci. Domnul Isus Hristos, Fiul divin al lui Dumnezeu, a existat din veșnicie, ca persoană distinctă, dar una cu Tatăl.” (*Adventist Review and Sabbath Herald*, 5 aprilie 1906)

„Fiul lui Dumnezeu era recunoscut ca Suveran al cerului, una cu Tatăl în putere și în autoritate.” (*Tragedia veacurilor*, p. 495)

„Hristos, Fiul lui Dumnezeu, egal cu Tatăl, atotsuficient prin Sine Însuși, depozitarul tuturor binecuvântărilor.” (*Lucrarea pastorală*, p. 166)

„El a fost egal cu Dumnezeul infinit și atotputernic... El este Fiul cel veșnic și care există prin Sine Însuși.” (*Evanghelizare*, p. 615, pasaj preluat din *Manuscript 101*, 1897)

„Iehova cel veșnic, având viața în Sine Însuși, Cel necreat, El Însuși fiind Izvorul și Susținătorul a toate, este singurul îndreptățit la suprema închinare și adorare.” (*Patriarhi și profeți*, p. 305)

„Porțile cerești se vor deschide din nou și Mântuitorul va veni cu zece mii de ori zece mii și mii de mii de sfinți, ca Împărat al împăraților și Domn al domnilor. Iehova, Emanuel, «va fi împărat peste tot pământul. În ziua aceea, Domnul va fi singurul Domn și Numele Lui va fi singurul Nume» (Zaharia 14:9).” (*Cugetări de pe Muntele Fericirilor*, p. 108)

„Când Hristos a trecut prin porțile cerului, El a fost întronat în mijlocul adorării îngerilor. De îndată ce această ceremonie s-a încheiat, Duhul

Sfânt a coborât asupra ucenicilor în torente bogate și Hristos a fost cu adevărat proslăvit, chiar cu slava pe care o avusese la Tatăl din veșnicie. Revărsarea Duhului Sfânt din Ziua Cincizecimii a fost comunicarea din partea cerului că întronarea Mântuitorului a avut loc.” (*Faptele apostolilor*, p. 38)

„Prin Cuvânt, putem afla cât L-a costat mântuirea noastră pe Acela care, de la început, a fost egal cu Dumnezeu și care Și-a jertfit viața pentru ca un popor să poată sta înaintea Lui, fiind eliberat de tot ce este pământesc și înnoit după chipul lui Dumnezeu.” (*Sfaturi pentru părinți, educatori și elevi*, p. 13)

„Duhul Sfânt este Mângâietorul, în Numele lui Hristos. El Îl personifică pe Hristos și totuși este o personalitate distinctă.” (*Manuscript Release 20*, p. 324)

„Noi trebuie să înțelegem că Duhul Sfânt, care este o persoană, întocmai cum Dumnezeu este o persoană, pășește în locurile acestea.” (*Evanghelizare*, p. 616)

„Dumnezeirea a fost mișcată de milă pentru neamul omenesc, iar Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt s-au hotărât să întocmească planul de mântuire.” (*Sfaturi pentru sănătate*, p. 222, pasaj scris de Ellen White la 1 aprilie 1901)

„Dumnezeirea cea veșnică – Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt – este implicată în acțiunea de salvare a omului.” (*The Upward Look*, p. 148)

„Tatăl este plinătatea întruchipată a Dumnezeirii și este invizibil ochilor muritori. **Fiul este plinătatea manifestată a Dumnezeirii.** Mângâietorul pe care Domnul Hristos a făgăduit că Îl va trimite după ce Se va înălța la cer este Duhul Sfânt în toată plinătatea Dumnezeirii. Sunt trei Persoane vii în acest trio ceresc; în Numele acestor trei puteri – Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt – sunt botezați cei care Îl primesc pe Hristos cu o credință vie și aceste Puteri vor conlucra cu supușii ascultători ai cerului în eforturile lor de a trăi o viață nouă în Hristos... El a fost egal cu Dumnezeul infinit și atotputernic... El este Fiul cel veșnic și care există prin Sine Însuși.” (*Evanghelizare*, p. 615) ■

Cristian Trenchea este pastor în Conferința Moldova.

VIAȚA ÎNTRE DOUĂ RISIPIRI

Un tată avea doi fii...” și restul e istorie. O istorie ce s-a scris, se scrie și se va mai scrie. O istorie despre noi toți. O istorie ce s-a vrut nerepetabilă în fiii Tatălui de azi, dar iată că o trăim. Ceea ce se mai poate schimba este deznodământul, indiferent cu care dintre fii ne identificăm.

Trăim fie în risipire, ca fiul cel mic, fie în absență, precum fiul cel mare. Ratăm fericirea atât prin cheltuire, cât și prin prea multă reținere. Cheltuirea nu este doar risipă materialistă, ci, mai grav, vlăguire existențială. Atât risipa materială, cât și calicia sunt dovezi ale unei goliri interioare prealabile. Prodigalitatea noastră este blestemul nostru, un blestem, din păcate, ales și asumat.

Moise ne propune o rugăciune cotidiană de mare importanță, poate chiar la fel de importantă precum rugăciunea Tatăl nostru: „Învăță-ne să ne numărăm bine zilele, ca să căpătăm o inimă înțeleaptă!” (Psalmii 90:12)

A ne număra bine zilele nu este o chestiune de matematică sau contabilitate plicticoasă, ci de valorificare a efemerității. Nu este o referire la cantitate, ci la calitate. În economia divină contează, printre altele, investiția și nu risipa.

Cea mai dureroasă risipă este cea de viață. Irosirea este semn că nu ne cunoaștem valoarea. Nu ne știm valoarea pentru că am decis să ne nesocotim originea. Teoretic știm de unde venim; practic, prin modul în care trăim, atestăm contrariul. Conștientizarea originii noastre nu are de-a face doar cu startul nostru, ci și cu linia de sosire. Identitatea noastră se construiește pe originea noastră și ne-o asumăm prin zilnicele demersuri sfințitoare. Când știi de unde vii, existența capătă sens, iar risipa este un accident nefericit.

Am fost învățați că irosirea este virtute, că este un semn al belșugului. Dacă ești tânăr, atunci risipește-ți tinerețea în voluptate și dezmăț, aruncă-ți vlaga pe geamul plăcerilor frivole. Ai bani, cheltuiește-i pe tot ce-ți dorește inima ta egolatră. Ai sănătate, irosește-o în adicții și îmbuibări. Ai timp, lasă-l pradă inutilității, stării vegetative, telecomenzii și tastaturii.

Înțelepciunea ne cheamă la valorificarea fiecărui capital oferit de Creator. Viața nu trebuie ruinată, ci trăită în excelență. Trăim nobil atunci când ne substituim gena egoistă cu cea altruistă. Fericirea și împlinirea se găsesc în ceea ce Noica numea „alteritate, în jertfă și aplecare spre celălalt”. Când trăiești altruist și empatic, resursele investite se reîntregesc, iar cele ce aparent sunt ireversibile (timpul, de exemplu) se transferă într-un capital metafizic.

Mezinul risipitor nu este atât de nenorocit deoarece a cheltuit toată averea, ci că a irosit cel mai de preț capital: viața. Interesant este faptul că singurul care este deplin conștient de aceasta este tatăl, care a afirmat că fiul „a fost

mort”. Materialismul este o formă de risipire a vieții, precum și ne iubirea, egoismul, lipsa de bunătate și milă, invidia, concurența și altele.

O altă formă de risipire este evidențiată prin atitudinea fratelui risipitorului. El își definește viața prin tot ceea ce a ratat din dorința de a fi pe placul tatălui, uitând că dragostea parentală nu se câștigă, ea există *per se*. El a fost mereu atent la agende, atribuțiuni, punctualitate, moralitate. Are o listă atent întocmită, care cuprinde toate privațiunile la care s-a supus. Poate dovedi și actele de filantropie economic gestionate, precum și temperanța cu care a consumat bunătățile de la masa stăpânului. Fără să-și dea seama, acest fiu mai mare a devenit risipitor mai înainte de fratele mai mic. El risipește prin faptul că alege să nu se investească în nimeni. El nu are prieteni, dar are virtuți. El nu se destrăbălează, dar se izolează. Nu e bețiv, ci până și apa o bea măsurat. Risipirea lui nu este una exterioară și ostentativă, ci interioară și corozivă. În esență, el se risipește.

Fiul mai mare este o imagine contradictorie: el este un religios lipsit de credință, care se vede pe sine un om demn de luat ca exemplu, dar care este mereu trecut cu vederea. Îl judecă pe fratele lui care s-a destrăbălat, dar nu-și vede propria neascultare față de tatăl. Se laudă că n-a ieșit din porunca tatălui, dar în același timp refuză chemarea acestuia de a lua parte la bucuria familiei.

Cât de tragică poate fi înșelarea în viața spirituală când credem că avem o mentalitate perfectă, că suntem drepti, dar nu intrăm în relație cu Tatăl. Se poate face teologie și fără a-L cunoaște pe Dumnezeu. Putem avea o hristologie, dar fără nicio relație personală cu Hristos, o pneumatologie fără nicio urmă de Duh Sfânt în noi și o escatologie fără a da nicio importanță iminentului advent.

Dorința fundamentală a tatălui este aceea de a avea fii și nu slugi, pentru că numai astfel tatăl este tată, iar casa sa este o adevărată casă, atunci când frații se regăsesc cu dragoste în ea. Ambii trebuie și pot fi recuperați prin iubire. Risipitorul plecat este invitat la un festin abundent, semn că iubirea trece peste risipă. În brațele tatălui care l-a reprimat, fiul își înțelege identitatea, valoarea și misiunea vieții. Risipitorul rămas acasă este chemat și el la bucuria tatălui pentru a înțelege că, fără dragoste, totul este o risipă. ■

Dorința fundamentală a tatălui este aceea de a avea fii și nu slugi, pentru că numai astfel tatăl este tată, iar casa sa este o adevărată casă, atunci când frații se regăsesc cu dragoste în ea. Ambii trebuie și pot fi recuperați prin iubire. Risipitorul plecat este invitat la un festin abundent, semn că iubirea trece peste risipă. În brațele tatălui care l-a reprimat, fiul își înțelege identitatea, valoarea și misiunea vieții. Risipitorul rămas acasă este chemat și el la bucuria tatălui pentru a înțelege că, fără dragoste, totul este o risipă. ■

Daniel Bota este pastor în Conferința Banat.

RECUPERATI
PRIN IUBIRE
DANIEL
BOTA

INTEGRAREA SPIRITUALĂ A IMPULSULUI SEXUAL ÎN SERVIREA DEVOȚIONALĂ A SOȚILOR

DEVOTAMENTUL DINTRE SOȚI SE MANIFESTĂ PLENAR ȘI EXCLUSIV ÎN ACTUL „DEVOȚIONAL” AL INTIMITĂȚII CONJUGALE, O INTIMITATE A CĂREI MOTIVAȚIE PRIMORDIALĂ ȘI DEFINITORIE ESTE PROMOVAREA „SLAVEI LUI DUMNEZEU” ȘI A BINELUI VEȘNIC ȘI TEMPORAR AL PARTENERULUI MARITAL.

Dragostea trinitariană este „trezită” în parteneri de Dumnezeu (Cântarea 8:4,6-7). Pavel clarifică experiența aceasta prin afirmația că dragostea trinitariană este „turnată în inimile noastre prin Duhul Sfânt” (Romani 5:5b). Cum s-a mai afirmat mai devreme în seria de articole, acest fapt explică spiritualitatea sexualității maritale. Ținând cont de aceasta, urmează să examinăm caracterul și rolul devoțional al impulsului sexual (*erôs/libido*). Trebuie să precizăm două lucruri pentru a evita o înțelegere greșită a ideilor prezentate aici.

1. Termenii „devoțiune” și „devoțional” nu sunt folosiți de autor în sens cultic, adică nu se referă la serviciul divin bisericesc, în cadrul căruia membrii trupului lui Hristos se angajează în acte devoționale, cum ar fi cântare cu comunitatea, rugăciune comună, ascultarea predicii etc. Actul sexual marital nu este și nu poate fi devoțiune în acest sens cultic. Sexul apare ca act devoțional doar în religiile păgâne antice, dar niciodată în religia israelită a VT sau în cea creștină a NT. Noi folosim acești termeni în următorul sens: „devoțiunea” se referă la „devotamentul” unui soț față de soție și a soției față de soțul ei; un devotament care se manifestă plener și exclusiv în actul „devoțional” al intimității conjugale, o intimitate a cărei motivație primordială și definitorie este promovarea „slavei lui Dumnezeu” și a binelui veșnic și temporar al partenerului marital.

2. Al doilea lucru care trebuie precizat este acela că *erôs/libido* nu trebuie perceput ca un dat psihofiziologic distructiv și imoral. Dimpotrivă, *erôs/libido* are în structura sa o componentă care este pozitivă prin potențialul pe care îl are. Despre acest potențial vom vorbi în cele ce urmează.

Libido „caută” o persoană și nicidecum fizicul acesteia. Îl caută pe partenerul de căsătorie. Căutarea aceasta este un lucru pozitiv în sine, fiindcă ea atestă faptul că sunt „interesat/ă” de partener și că îl/o consider „interesant/ă”. Dacă partenerul se „lasă” găsit, în sensul că se „dedică” în loc de „a

mă tolera”, atunci impulsul sexual primește o altă fațetă. El trebuie văzut ca o potențialitate pozitivă, în sensul că îi conferă celui care îl experimentează resursele necesare pentru o autodedicare de durată față de celălalt, în forma unui comportament romantic de curtenie maritală susținută. Autodedicarea noastră, fiind un act de devoțiune conjugală, câștigă autodedicarea voluntară a celuilalt partener. Autodedicarea partenerului se câștigă prin două modalități.

Prima modalitate este *comportamentul permanent*. Atitudinea generală față de partener – adică de soț/soție – trebuie să fie de așa natură încât persoana cealaltă să se simtă valoroasă, dorită, specială, importantă. Susținerea valorii personale este atotprezentă în Cântarea cântărilor (2:1-3; 4:1,7,12; 5:10-16; 6:8,9). Exprimarea acestei atitudini de peste zi, săptămână, lună sau an/i se materializează în flori, cuvinte, gesturi, tonul vocii, priviri, creativitate relațională, timp de calitate în doi, surprize plăcute etc. Cu alte cuvinte, atitudinea aceasta de durată se poate explica doar pe baza spiritualității personale a soților, conform definiției noastre.¹ A doua modalitate este *comportamentul imediat*. Ea are trei faze pe care le numim „acte devoționale” pe baza textului din 1 Corinteni 10:31: „Fie că mâncați, fie că beți, fie că faceți altceva”, adică fie că „faceți dragoste”, „să faceți totul pentru slava lui Dumnezeu”.

Ca să servească slava lui Dumnezeu, părtășia sexuală trebuie să fie o experiență spirituală. Așa își va realiza scopul propus de Dumnezeu. Va fi vehiculul aprofundării unității și a calității unice a relației celor doi. Pentru ca acest scop să fie atins, partenerii trebuie să țină cont de existența a trei acte „devoționale” care se cer a fi îndeplinite în timpul comuniunii sexuale maritale:

1. Jocul erotic, ca uvertură la „devoțiunea” sexuală;
2. Părtășia sexuală propriu-zisă;
3. Reverberația sau ecoul spiritual al „devoțiunii” sexuale.

1. *Jocul erotic sau uvertura la „devoțiunea” sexuală* este o învățătură fondată scripturistic. Atât descrierea din Geneza 26:8-10, cât și cea din Cântarea cântărilor capitolul 4 atestă necesitatea indispensabilă a unui „preludiu/uvertură” ca act devoțional pe care îl numim joc erotic. Jocul acesta are menirea să trezească și să intensifice în partener impulsul sexual (*libido*). Altruismul și tandrețea părților angrenate în jocul acesta, mai ales felul în care bărbatul se comportă, face din preludiu un act de devoțiune de sine, care o pregătește pe soție să se devoteze tot mai profund față de soț.

Așa se poate vorbi de dimensiunea „devoțională” a jocului erotic, care îi pregătește pe ambii soți, dar mai ales pe soție, pentru părtășia sexuală propriu-zisă. Atracția sexuală se trezește și se intensifică în partener într-un raport direct proporțional cu sesizarea de către acesta a faptului că jocul erotic în sine exprimă devoțiunea exclusivă a celuilalt. Deci nu depinde atât de mult de tehnici, deși ele nu trebuie subestimate, ci de spiritualitatea celor doi.

A folosi termenul de „spiritualitate” în acest context se justifică prin faptul că răbdarea și renunțarea de sine în favoarea celuilalt în timpul uverturii sexuale sunt garantate de acel *erōs* căruia *agapē* îi prelungește răbdarea (1 Corinteni 13:4). Adică, declanșarea impulsului sexual și intensificarea lui – mai ales în soție – presupune de cele mai multe ori o durată mai lungă de joc erotic, fapt care reprezintă testul răbdării motivate de dragoste a soțului. Testul se trece cu succes tocmai datorită prezenței *agapē*-i care dă libidoului masculin o caracteristică neîntâlnită în cei care acționează exclusiv pe baza *erōs*-ului. Libidoul masculin va avea răbdarea și tactul necesare ca, îmbogățind, să se îmbogățească și, intensificând, să se intensifice.

Tocmai această dorință neegoistă a bărbatului să îmbogățească libidoul soției, să-l intensifice prin actul devoțional al jocului erotic marcat de *agapē* îi oferă soțului răbdarea necesară și susținută pe tot parcursul uverturii. Or, un atribut important al dragostei trinitariene este tocmai „îndelunga răbdare” asociată cu „credințioșia” (Galateni 5:22). Ca durată, jocul acesta trebuie să țină cont de ritmul lent sau chiar foarte lent al apariției și al creșterii libidoului feminin. O femeie/soție, pentru a deveni sexual trezită și pregătită pentru o autodevoțiune deplină, are nevoie, în medie, de 20 până la 30 de minute. Spre deosebire de cel al soției, libidoul masculin are caracter exploziv. Poate ajunge la maximum în câteva mi-

nute, chiar secunde. De aceea, jocul erotic este, de fapt, testul spiritualității unui bărbat/soț în sensul că „fizicismul/firescul” său masculin îi poate submina spiritualitatea.²

Cu alte cuvinte, comportamentul nespirtual și imoral al bărbatului se poate vădi chiar și în căsătorie atunci când nu are răbdare (și chiar îndelungă răbdare) să o servească, precum un „diacon” lipsit de egoism, pe soția lui până când aceasta atinge o intensitate a impulsului sexual care o pregătește pentru pasul următor: părtășia sexuală propriu-zisă. Tocmai deosebirea aceasta între natura sexuală masculină și cea feminină așază o responsabilitate enormă asupra noastră ca ființe „umane”. Trebuie să ținem sub control impulsul nostru sexual copulativ în timp ce suntem angajați în jocul devoțional sexual cu partenerul nostru marital. Impulsul copulativ al omului este de altfel identic prin natura lui cu impulsul sexual al animalelor. Însă acestea nu au simțul răspunderii, pe când omul este înzestrat prin creație cu simțul acesta.

Spiritualitatea biblică stabilește caracterul acestei responsabilități, descriindu-l în termenii principului din Matei 7:12 pe care îl aplicăm la obiectul discuției noastre: „Tot ce dorești să-ți faci ție soția, fă-i și tu la fel; căci în aceasta este cuprinsă Legea și Prorocia.” Slujirea aceasta devoțională a nevoilor partenerului în timpul jocului erotic își va păstra natura ei spirituală prin aspectele motivaționale înrădăcinate în 1 Corinteni 13:5. Adică, soții „nu se [vor] purta necuviincios” și nu-și vor „căuta folosul [lor]” egoist. *Erōs*, absorbit de *agapē*, va concura la realizarea unei spiritualități și a unei moralități sexuale impecabile în timpul și, de asemenea, după apogeul jocului preludial.

2. *Părtășia sau comuniunea sexuală propriu-zisă*. Uvertura erotică are deci menirea pregătirii devoționale a soților pentru o experiență în care partenerul de căsătorie este *cunoscut și recunoscut* ca fiind un dar din partea lui Dumnezeu (Proverbele 31:28b-30). Uvertura aceasta se termină cu un semn din partea soției, al cărei mesaj este: „Să între iubitul meu în grădina lui” (Cântarea 4:16). Comuniunea sexuală propriu-zisă este un apogeu interpenetrativ de o intensitate emoțională maxi-

SPIRITUALITATEA SEXUALITĂȚII ZOLTAN SZALLOS

DOAR ATUNCI CÂND
PĂRTĂȘIA SEXUALĂ
INTERPENETRATIVĂ ADUCE
ACEASTĂ CUNOAȘTERE ȘI
RECUNOAȘTERE A CELUI-
LALT CA FIIND UN DAR
EXCLUSIV ȘI EXTREM
DE VALOROS AL LUI
DUMNEZEU, SEXUL UMAN
MARITAL ÎȘI REALIZEAZĂ
SCOPUL DAT DE TRINITATE.

mă și uneori nu ține mai mult de câteva minute/(zeci de) secunde, dar cei doi ajung sub influența unei convingeri extrem de puternice: „Eu sunt a iubitului meu, și el dorește de mine”, adică „mă dorește” (Cântarea 7:10). Doar atunci când părtășia sexuală interpenetrativă aduce această cunoaștere și recunoaștere a celuilalt ca fiind un dar exclusiv și extrem de valoros al lui Dumnezeu, sexul uman marital își realizează scopul dat de Trinitate.

3. *Ecoul din suflet al comuniunii sexuale.* Convingerea aceasta dăinuie în sufletul celor doi. Ei își aduc aminte de comuniunea lor sexuală ca de o experiență spirituală de încântare reciprocă maximă, ca de un moment în care au fost marcați profund de convingerea că aparțin unul celuilalt într-un mod exclusiv și deplin (Cântarea 7:10). Convingerea că „sunt a iubitului meu și el este al meu” nu se limitează numai la o cunoaștere intelectuală, ci ea este o *experiență*³ prezentă în toate celele corpului, parcă toate organele lăuntrice ar fi îmbibate de această conștiință profundă și mereu reînnoită în urma părtășiei sexuale, că suntem una, deși suntem doi. Însă această *convingere-experiență* va dăinui în așa fel încât să știu că, în timp ce sunt a lui sau al ei, eu totuși rămân pe deplin al lui Dumnezeu. Dar nu oricare Dumnezeu, ci acela care ne-a creat să fim una, deși suntem două persoane distincte cu o sexualitate diferențiată în masculin și feminin. Prin intermediul acestui dar creativ al vieții maritale, Dumnezeu a intenționat să illustreze fascinația tainică a propriei sale vieți de comuniune internă a dragostei reciproce a celor ce sunt una, deși ființează ca trei Persoane distincte ale Dumnezeirii.

Concluzii

În urma acestui studiu biblic și teologic expus în cele șase articole, am identificat suficiente dovezi pentru a afirma că ipoteza noastră – atotprezentă în cursul cercetării în vederea scrierii acestei serii de articole – s-a confirmat. Confirmarea aceasta se definește în sensul că autenticitatea cunoașterii lui Dumnezeu ca Trinitate se reflectă în modul nostru de viață personală și conjugală (sau preconjugală). Adică, modul nostru de viață va fi manifestarea acelei spiritualități care este o reflexie fidelă a vieții relaționale agapice din interiorul Dumnezeirii.

Ca să fim și mai clari, într-un sens cumulativ, seria de articole, nu doar articolul prezent, a furnizat dovezi suficiente, bazate pe date scripturistice, teologice și exegetice solide, că există o corelare directă între cunoașterea și înțelegerea profundă și corectă a doctrinei Trinității și transformarea ei într-o spiritualitate biblică a cărei definiție a funcționat ca principiu de bază al cercetării curente.

Transformarea cunoașterii doctrinare (teoretic-teologice) a Trinității în spiritualitate este efectuată de a

treia Persoană a Trinității. Adică, trecerea de la o doctrină scripturistică corectă la o spiritualitate corespunzătoare acelei doctrine s-a dovedit prin acest studiu a fi opera Duhului Sfânt, cu condiția aplicării fidele a principiilor și a criteriilor unei cercetări biblice, riguros principiale. Într-adevăr, Spiritul Sfânt este implicat activ în procesul revelației și al inspirației prin care s-a constituit Scriptura. Tot Spiritul Sfânt este cel care garantează realizarea unei cunoașteri teologice a lui Dumnezeu prin aplicarea principiilor cercetării teologice la interpretarea Scripturilor.

Mai mult decât atât, articolul de față a furnizat dovezi documentate scripturistice cum că tot Duhul Sfânt este implicat activ în exersarea darului creativ al sexualității conjugale, garantându-i spiritualitatea. De aici derivă ultima concluzie a acestui articol, care încheie seria de șase articole.

Așadar, ni s-au furnizat suficiente dovezi biblice să afirmăm că, datorită dragostei Spiritului Sfânt, sexul marital penetrativ este o „experiență” a profunzimii, pe lângă cea a spiritualității. În aceste două aspecte (profunzime și spiritualitate) ale relației celor doi soți rezidă natura *paradigmatică* a căsătoriei. Ea este o destăinuire analogică a comuniunii, a unității și a unicității relației dragostei și a încântării reciproce continue a celor trei Persoane ale Dumnezeirii implicate în salvarea rasei umane. Luând în considerare această dimensiune paradigmatică a sexualității umane, maritale, putem afirma funcția teologică a căsătoriei. Ce înseamnă această funcție? Ea înseamnă faptul că, prin căsătorie, ni s-a dat singura *ilustrație* validă a tainei unității dintre cele trei persoane ale Trinității. ■

¹ Afirmația ar putea friza un reduționism religios naiv, potrivit căruia doar partenerii „spirituali” pot avea un comportament sau o atitudine romantică de durată lungă, de o viață. Intenția noastră nu este reduționismul, ci conștientizarea faptului că etica seculară poate să dea naștere la un comportament marital de o moralitate impecabilă, care totuși este radical diferită de „spiritualitatea trinitariană” biblică, după cum reiese din această serie de articole.

² Cercetarea lui Hannah C. Osborne, *Spiritual Development: An Exploratory Study of Women's Views on the Connection between Spirituality and Sexuality* (lucrare de disertație, University of Mine, 2005), 24, coroborează descoperirea noastră în dreptul faptului că, în vreme ce bărbații tind să asocieze sexul cu aspectele lui pur fizice sau biologice, femeile îl asociază cu dimensiunile spirituale ale relației interumane, cum ar fi dragostea, unitatea și transcendența.

³ Kubo are două capitole, „The Mystery of Sexuality” și „The Spiritual Significance of Marriage”, în *Theology and Ethics of Sex*, 36-40, în care abordează sexualitatea maritală ca fiind acel mister al „cunoașterii unice personale și existențiale” care nu poate fi diseminată în forma unei „cunoașteri generale”, publice, și care nu poate fi înțeleasă fără o „experiență propriu-zisă” (36).

ADVENTIȘTII ȘI ECUMENISMUL

Generalități

Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea (BAZȘ), produsul mișcării interconfesionale adventiste din anii 1840–1844, este radical-protestantă, milenaristă, restauraționistă, integral-biblicistă, misionară, universală și unitară. Adventismul de astăzi numără aproape 20 de milioane de credincioși, organizați în aproape toate țările de pe glob.

Există și alte comunități religioase care poartă numele de adventiști de ziua a șaptea, organizații schismatice, independente de BAZȘ: „Mișcarea de Reformațiune” cu ramurile ei (35 000), „Toiagul Păstorului” (Davidienii), „Biserica Făgăduinței” (200 000) etc. De asemenea, unele grupuri din interiorul BAZȘ au atitudini similare cu bisericile AZȘ schismatice. Aceste mișcări și curente dovedesc o mentalitate extrem de exclusivistă, care suspectează de ecumenism și trădare orice întâlnire sau relație a reprezentanților BAZȘ cu reprezentanți neadventiști („ecumenifobie”).

Poziția oficială a BAZȘ față de ecumenism seamănă cu cea catolică la prima vedere, în sensul că adventiștii nu acceptă afilierea la alte organizații religioase și niciun fel de uniune sau alianță care ar putea compromite mesajul sau misiunea bisericii. BAZȘ se consideră o mișcare ecumenică *in sine*. „Ecumenismul” AZȘ se deosebește de celelalte prin faptul că BAZȘ nu crede într-un Hristos politic sau mistic, drept centru al unității creștine, nu crede în negocierea criteriilor unității și nu crede în eficiența spirituală a exercițiilor politico-religioase. Un articol adventist din 1968 numea febra multor lideri religioși pentru unitate ecumenică, drept „ecumanie”.

O deosebire esențială a ecumenismului adventist față de celelalte ecumenisme este că adventismul este în mod esențial o mișcare misionară, militantă pentru libertatea religioasă și libertatea cuvântului, în timp ce ecumaniacii afirmă că *prozelitismul* (atragera altor creștini în scopul convertirii la o anumită confesiune) ar fi cel mai mare dușman al ecumenismului. Dar BAZȘ nu poate renunța la misiunea ei sacră universală¹, oricare ar fi prețul.

Spre deosebire de ecumenismul catolic, care urmărește recuperarea celor care s-au îndepărtat

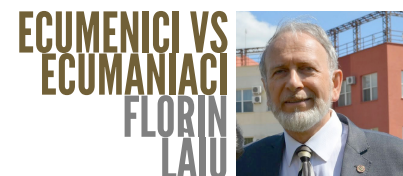
de autoritatea magisterială pontificală, adventismul îl recunoaște numai pe Hristos ca păstor, învățător și pontif suprem al bisericii. Misiunea adventistă are rolul de a-i invita pe toți oamenii, de toate etniile, stările, religiile și confesiunile, de la membri laici, până la patriarhi, cardinali și papi, să se întoarcă la adevăratul Păstor și să asculte ultima Lui invitație către lume. Biserica AZȘ se consideră a fi „rămășița” adevăratei biserici istorice (Apocalipsa 12:1,17), nucleul dinamic și cumulativ al ultimului exod din Babilonul lumii, având datoria de a pregăti un popor care să întâmpine *parusia* tot mai apropiată a lui Hristos.

Biserica Adventistă este deja „catolică” (universală și sobornicească) prin natura misiunii ei, prin comuniunea spirituală cu adevărații credincioși din toate timpurile și locurile, prin statornicia ei pe temelia apostolilor și profetilor și prin comuniunea credinței, confirmată de delegați din toată lumea în sesiunile periodice ale Conferinței Generale. Dar BAZȘ nu este „romano”-catolică, ci „celesto”-catolică². Ea se consideră parte a „Ierusalimului ceresc”, care „este mama noastră”, „Biserica celor întâi-născuți, care sunt scriși în cer”³, ambasada Împărăției cerului, un indicator și o treaptă spre cer.

Această atitudine față de ecumenismul protestant sau catolic poate fi blamată de mulți ca sectarism și exclusivism, dar este singura formă de supraviețuire a misiunii adventiste – o misiune afirmativă, „ofensivă”, nu o simplă reacție de apărare. De aceea, credem în necesitatea și eficiența dialogului interconfesional, în promovarea relațiilor bune cu alte confesiuni sau religii și în lupta pentru respectarea libertății religioase, făcând din toate ocaziile avantaje misionare, fără să trădăm principiile crezului nostru biblic.

Atitudinea istorică a AZȘ

Ecumeniștii folosesc adesea adjectivul „ecumenic” într-un sens foarte larg, cu referire la diverse relații sau instituții interconfesionale, care nu sunt strict ecumenice. Spiritul ecumenic in-

ADVENTIȘTII NU ACCEPTĂ AFILIEREA LA ALTE ORGANIZAȚII RELIGIOASE ȘI NICIUN FEL DE UNIUNE SAU ALIANȚĂ CARE AR PUTEA COMPROMITE MESAJUL SAU MISIUNEA BISERICII.

**AVANTAJUL
DIALOGULUI
ESTE O MAI BU-
NĂ CUNOAȘTERE
RECIPROCĂ ȘI O
PROBĂ DE DES-
CHIDERE ȘI DE
SĂNĂTATE SPIRI-
TUALĂ. ACESTE
SUNT ASPECTE
EXCELENTE ALE
ECUMENISMULUI.
ADVENȚIȘTII
PARTICIPĂ LA
DIALOGUL IN-
TERRELIGIOS
SAU INTER-
CONFESIONAL,
PRECUM ȘI LA
UNELE ACȚIUNI
COMUNE.**

clude, într-adevăr, dialogul interconfesional și interreligios; include relațiile bune și posibilitatea asocierii pentru unele obiective comune. Dar ecumenismul propriu-zis are ca scop unirea bisericilor în doctrină și comuniune deplină, desființând prozelitismul.

Avantajul dialogului este o mai bună cunoaștere reciprocă și o probă de deschidere și de sănătate spirituală. Acestea sunt aspecte excelente ale ecumenismului. Advențiiștii participă la dialogul interreligios sau interconfesional, precum și la unele acțiuni comune. Din nefericire, în multe locuri nu avem dialog suficient. Există și o mare lipsă de informare, pe de o parte, precum și temeri, de obicei neîntemeiate. Există, de asemenea, o zeloasă activitate dezinformativă și conspiranoică din partea grupurilor adventiste independente, radicalizate și critice.

Dacă inițial adventismul a fost o mișcare interconfesională, evenimentele complexe din anul 1844 au fragmentat mișcarea, care s-a transformat în câteva grupuri mari și mici, frustrate, derutate și dezorganizate. Bisericile protestante, care mai întâi favorizaseră predicarea adventistă și apoi au condamnat-o, în 1844 au fost declarate de advențiiști „Babilon” – așa cum etichetau protestanții Biserica Catholică. Ca urmare, advențiiștii sabatiști au adoptat repede teologia „ușii închise” (*shut door*, vezi Matei 25:10), cu implicita reticență misionară. Pionierii mișcării au trăit aproape zece ani cu „ușa închisă”. De aceea, advențiiștii sabatiști din acea vreme se identificau drept Sabbath and Shut Door Adventists („Advențiiștii Sabatului și ai Ușii Închise”).

Până pe la anul 1850, advențiiștii sabatiști erau în comuniune cu advențiiștii majoritari „de ziua întâi”, care s-au numit oficial Asociația Milenială Americană, sau Advențiiștii Evanghelici.⁴ Ușa era încă deschisă pentru aceștia. Dar după Conferința Millerită de la Albany (1845), care a condamnat Sabatul ca iudaizare⁵; după apariția spiritismului (1848), folosită de advențiiștii de ziua întâi ca evidență în favoarea doctrinei nemuririi sufletului; și după moartea lui William Miller (1849), care avusese mult timp un rol moderator, cele două tabere adventiste s-au radicalizat.

Babilofobia advențiiștilor devenise atât de puternică, încât chiar și organizarea confesiunilor adventiste distincte, inclusiv organizarea oficială a sabatiștilor, de dragul ordinii biblice, al eficienței și al reprezentării, a fost o acțiune extrem de dificilă pentru liderii frăției adventist-sabatiște. Este o adevărată minune că biserica s-a organizat (1860–1863), luând numele oficial de

Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea (AZȘ). „Ușa închisă” fusese eliminată din numele neoficial al bisericii, iar în loc de *Sabbath* (care la anglofoni denumește, de regulă, duminica – „sabatul creștin”), s-a introdus expresia *Seventh-day* (ziua a șaptea), după modelul numelui bapțiștilor de ziua a șaptea, de la care advențiiștii preluaseră reforma Sabatului.

Advențiiștii deschiseseră deja ușa, astfel încât atitudinea izolaționistă, sectară a făcut loc unei atitudini de dialog, de misiune și de relații sănătoase. Joshua Himes, președintele celei mai mari biserici millerite (advențiiștii evanghelici), puternic adversar al Sabatului și al doctrinei sanctuarului, a abandonat în cele din urmă dogma nemuririi sufletului și a iadului veșnic și a trecut în tabăra unei alte grupări adventiste „de ziua întâi”, numită până astăzi Advent Christian Church. Himes a devenit foarte prietenos cu advențiiștii de ziua a șaptea și nu a criticat-o niciodată pe Ellen White, deși a respins Sabatul în mod consecvent. De partea lor, AZȘ i-au permis să predice în adunarea AZȘ din Battle Creek, iar James White a recomandat public revista oficială advent-creștină a lui Himes.⁶

Exclus pe nedrept din comunitatea advent-creștină, Himes s-a refugiat apoi în Biserica Episcopală. Acolo a slujit ca diacon, apoi ca „preot” și a fost activ până la bătrânețe ca reformator, introducând reguli de temperanță, organizând dioceza, construind biserici cu propriile mâini și pregătind noi slujitori ai bisericii.

Având importante deosebiri de credință, Himes nu se putea uni cu advențiiștii de ziua a șaptea, dar a păstrat relații calde cu aceștia. La vârsta de 89 de ani, bolnav de cancer și internat în marele sanatoriu adventist din Battle Creek, Himes a fost invitat iarăși de liderii AZȘ să vorbească în Tabernacul. Într-o seară, Himes a avut ocazia să asculte în biserică citirea unor mărturii ale lui Ellen White. A fost atât de impresionat, încât i-a scris imediat o scrisoare acesteia (1894), adăugând și o donație financiară pentru misiunea ei din Australia. Ellen White i-a răspuns cu o scrisoare de mulțumire și de apreciere a lucrării lui.⁷

Cazul lui Himes ilustrează generoasa deschidere interconfesională care exista în generația pionierilor noștri. În zilele noastre, același personaj, sau altul asemenea, ar fi fost tratat cu răceală sau cu suspiciuni fierbinți în cercurile adventiste ultraconservatoare.

Un alt exemplu de interconfesionalism al pionierilor a fost relația dintre AZȘ și bapțiștii de ziua a șaptea (BZȘ). BZȘ sunt o veche ramură anglo-bapțiștă (de la 1617), care numără astăzi peste

50 000 de membri în 22 de țări. În America, primii adventiști (milleriți) care au început să țină Sabatul primiseră această convingere în urma îndemnurilor unei doamne baptiste (Rachel Oakes Preston) în vara anului 1844. În urma acestui incident providențial, între cele două confesiuni s-au legat în mod natural relații speciale, în ciuda diferențelor doctrinare.⁸

În anii 1860–1870, liderii AZȘ și BZȘ păstrau legături frățești. BZȘ frecventau sesiunile conferințelor generale AZȘ și recunoșteau interesul lor comun în promovarea Sabatului. James White chiar a sfătuit pe predicatorii AZȘ să nu organizeze campanii de evanghelizare în localitățile cu prezență BZȘ.⁹ Unii dintre pionierii noștri din al doilea eșalon au provenit din rândurile BZȘ, iar soția medicului Kellogg era, de asemenea, BZȘ – o creștină adevărată, care a adoptat și crescut o mulțime de copii.

Din 1945, bisericile sabbatiste de diverse origini, doctrine și tradiții istorice au inițiat Asociația Sabatului Biblic, pentru a promova împreună adevărata închinare cerută de Dumnezeu în ziua de sâmbătă. Asociația îi include pe adventiști de ziua a șaptea, alături de bapțiști de ziua a șaptea, pentecostali de ziua a șaptea, mesianici, Mișcarea Numelui Sacru, bisericile lui Dumnezeu de ziua a șaptea etc. Asociația este interconfesională și nu are alte scopuri decât promovarea Sabatului în lume prin revista *Sabbath Sentinel* și prin multe cărți, între care și cele ale lui Samuele Bacchiocchi, care a fost un mare prieten al acestei asociații.

De asemenea, pionierii noștri erau deschiși cu privire la sălile de închinare sau de evanghelizare. A închiria o casă de cult care aparține altei confesiuni, sau a împrumuta altora o casă de adunare nu scandaliza pe nimeni.¹⁰ În ciuda feririi de învățături rătăcite, prima generație de adventiști a fost deschisă față de literatura religioasă a altor credincioși. Deși erau predominant antitrinitari, AZȘ au avut înțelepciunea de a nu face din această opinie un „stâlp al credinței” sau un punct al mărturisirii de credință. Mai mult, primul studiu care le-a deschis ochii în favoarea adevărului Trinității a fost faimosul eseu („The Bible Doctrine of the Trinity”) al pastorului și teologului prezbiterian, reverend doctor Samuel Thayer Spear, publicat în ziarul american *New York Independent* din 14 noiembrie 1889. Trei ani mai târziu, editura noastră din vestul Americii (Pacific Press) a reeditat eseu, cu permisiunea editorilor lui Spear.¹¹

Astfel, după cum primele studii care le atrăseseră atenția adventiștilor asupra Sabatului și împotriva iadului veșnic, a nemuririi sufletului

și a doctrinei trinitare veniseră din „afară”, adică din „Babilon”, ca să folosim limbajul pionierilor, tot așa și primul studiu publicat în favoarea Trinității a venit tot din „Babilon”; și încă de la un „reverend” și „doctor” în teologie (*divinity!*), titluri pe care pionierii le respingeau. Acest eseu a fost publicat și în mod sistematic reeditat de AZȘ sub forma unei broșuri în timpul vieții lui Ellen White. Mult timp s-a făcut publicitate acestei broșuri în *Signs of the Times* (vol. 20, no 29, May 28, 1894:464).

În ce privește chestiunea angajaților neadventiști în instituțiile noastre, cazul tânărului evreu Marcus Lichtenstein este exemplar. Detalii despre spiritualitatea acestui evreu ortodox și despre conflictul penibil cu colegii lui de serviciu se pot găsi în scrierile lui Ellen White.¹² Ea nu obiectează că a fost angajat la editură un tânăr din afara bisericii, ci deplânge faptul că tânărul evreu, în loc să fie atras de purtarea creștină și de evlavia tinerilor săi colegi, a fost scandalizat și dezgustat de lipsa de spiritualitate a acestora. L-au dezamăgit în special conversațiile ușurate, lipsa de principii și neatenția față de sfințenia Sabatului.

Faptul că Marcus vorbea engleza cu un accent străin și că îndrăznește uneori să-i corecteze pe colegii săi adventiști, dintre care unii erau insensibili spiritual, a stârnit opoziția împotriva lui. Ellen White a afirmat că Providența și influența Duhului lui Dumnezeu l-au trimis pe Marcus la Battle Creek, ca să-L cunoască pe Isus și să fie convertit. Dumnezeu avea de gând să-l folosească în lucrarea lui, la editură, ca să scrie cărți pentru convertirea iudeilor. Marcus știa ebraică, cunoștea bine iudaismul și ar fi avut acces mai ușor la frații săi evrei, la care adventiștii nu puteau ajunge. Încurcat, întristat și descurajat, Marcus a părăsit editura din Battle Creek și nu s-a mai întors niciodată.¹³

Ideea că Biserica AZȘ nu ar trebui să colaboreze în niciun fel, pentru niciun scop cu alte biserici este atât în afara istoriei noastre confesionale și a scrierilor noastre, cât și în afara bunului-simț. Cei care idealizează izolaționismul nu știu ce spun.

În timpurile noastre, AZȘ citează din orice traducere biblică doresc, dar există critici înguști anglofoni care susțin că doar versiunea King James este inspirată și tradusă după manuscrisele corecte. Ei demonizează traduceri moderne, punându-le pe seama infiltrărilor iezuite și masonice. Departamentul de cercetare biblică al Conferinței Generale (BRI) avertizează cu privire la asemenea atitudini străine de adventismul sănătos și condamnă teoriile diletante ale extremiștilor față de traduceri și manuscrise.¹⁴

TEAMA CA NU CUMVA SĂ NE PIERDEM GUSTUL — ADICĂ TEAMA DE ALIANȚE SINCRETISTE — NU TREBUIE SĂ ÎNĂBUȘE VITALITATEA MESAJULUI ADVENTIST, NICI SĂ SLĂBEASCĂ FIDELITATEA NOASTRĂ FAȚĂ DE MISIUNEA PROFETICĂ UNICĂ, CE NE-A FOST ÎNCREDINȚATĂ DE CER, CA SĂ ÎMPĂRTĂȘIM LUMII FĂGĂDUINȚA CELEI DE-A DOUA VENIRI A DOMNULUI NOSTRU.

În toată lumea și întotdeauna, adventiștii au folosit Biblia drept Cartea fundamentală. Ellen White, asemenea majorității protestanților anglofoni, a folosit versiunea King James, dar a folosit și citat de asemenea din alte traduceri. După ce a apărut English Revised Version (1885) și American Revised Version (1901), ea a citat preferențial din aceste traduceri, fără nicio reticență. Ocazional, a citat și din traduceri Leaser Jewish Bible (1853) și George Noyes (1869).¹⁵ În timp ce versiunile biblice KJV, ERV și ARV sunt protestante, traducerea Leaser este iudaică, iar Georges Noyes a fost un teolog unitarian, faimos profesor de limbi biblice la Harvard, care a produs o traducere a NT după manuscrisele grecești ale lui Tischendorf și o traducere neterminată a VT.

Indiferent însă ce versiune biblică ar prefera un adventist, el știe sau ar trebui să știe că traduceri biblice au fost realizate de alte confesiuni înainte sau după anul de grație 1844. Cartea fundamentală a adventiștilor, Biblia, a fost realizată după manuscrise vechi, păstrate de ortodocși și de catolici și achiziționate de protestanți. A fost tradusă de acei creștini etichetați tradițional ca fiind „Babilon”. În România, adventiștii au folosit inițial traducerea profesorului ortodox Nitzulescu. Traducerea lui Cornilescu, în prezent folosită cu precădere, a fost întâmpinată inițial cu oarecare opoziție de adventiști.

În generația noastră, implicarea BAZȘ în proiecte de traducere biblică a avut loc în mod special în Rusia, Polonia, Portugalia, România și în foarte multe țări africane.¹⁶ În ultimele 2-3 decenii însă, au apărut obiecții ridicole față de participarea unor teologi AZȘ la proiecte interconfesionale (ecumenice!) de traducere a Bibliei. Aceasta este culmea ipocriziei fundamentaliste. Biblia tradusă de un evanghelic este bună, dar participarea unui adventist la un proiect interconfesional de traducere este suspectă de ecumenism! Celor care se tem de acest soi de ecumenism, le-aș recomanda să consulte versiunea ecumenică franceză TOB (*Traduction Oecuménique de la Bible*), pentru a se convinge cât este de bună, în comparație cu multe traduceri vechi.

Ellen White, despre relațiile cu alți creștini

Pentru adventiști, afirmațiile lui Ellen White au o autoritate specială, ceea ce înseamnă că sentimentele exprimate de ea în următoarele fragmente ar trebui să conteze pentru cei care, în numele Spiritului Profeției, resping orice fel de asociere cu neadventiștii:

„Cei ce diferă de noi în credință și doctrină trebuie tratați cu bunățate. Ei sunt proprietatea lui Hristos și va trebui să ne întâlnim cu ei în ziua cea mare a ultimelor socoteli. Va trebui să ne întâlnim la judecată și să privim raportul gândurilor, cuvintelor și faptelor noastre, nu așa cum le-am văzut noi, ci așa cum au fost ele în adevăr. Dumnezeu a pus asupra noastră datoria de a ne iubi unii pe alții, așa cum Hristos ne-a iubit.” (Ev 638).

„În ce comunități religioase se află majoritatea urmașilor lui Hristos? Fără îndoială, în diversele biserici de confesiune protestantă. Pe vremea când aceste biserici s-au ridicat, ele au luat o poziție nobilă pentru Dumnezeu și pentru adevăr, și binecuvântarea Lui a fost asupra lor. Chiar lumea necredincioasă era constrânsă să recunoască rezultatele benefice care au urmat acceptării principiilor Evangheliei.” (GC 382.3)

„Pastorii (slujitorii bisericești ai) noștri ar trebui să caute să se apropie de pastorii (slujitorii bisericești ai) altor confesiuni. Rugați-vă pentru și împreună cu acești oameni pentru care Hristos mijlocește. Ei au o răspundere solemnă. Ca soli ai lui Hristos, ar trebui să manifestăm un interes adânc și serios pentru acești păstori ai turmei.” (6T 78, 1900; Ev 562.1).

Cazuri de bune relații interconfesionale apar și în corespondența lui Ellen White. Într-o scrisoare din 4 ianuarie 1883, adresată (din Oakland, California) fiului ei (Willie), Ellen G. White scria:

„Luni seara am avut o întrunire excelentă. Bapțiștii germani aveau doi pomi de Crăciun frumos împodobiiți. Ei i-au dat adventiștilor, așa încât, fără multă cheltuială, s-a putut face pregătirea pentru darurile care aveau să fie aduse Domnului, agățate în pom. Exercițiile spirituale au fost bune și potrivite ocaziei. Am vorbit cam o jumătate de oră. Copiii ascultau cu interes. Când au fost «culese roadele» din pom, suma totală s-a ridicat la 172 dolari pentru biserica din Oakland. Totul s-a petrecut într-un mod foarte plăcut, fără nimic de obiectat în toată această chestiune.” (Lt8-1883.8)

Aspecte actuale controversate în adventism

Conferința Secretarilor Comuniunilor Creștine Mondiale

Din anul 1901, BAZȘ are la toate nivelurile ei un serviciu administrativ cunoscut sub acronimul PARL (*Public Affairs and Religious Liberty* – Departamentul de Relații Publice și Libertate Religioasă). Reprezentanții acestui departament au datoria de a promova relațiile dintre BAZȘ și alte biserici, precum și cu organizații guvernamentale, cu lideri religioși și politici. Rolul PARL este de a face cunoscute valorile și credința AZȘ oamenilor influenți din societate, de a îndepărta prejudecățile și dezinformarea cu privire la mesajul și misiunea AZȘ.

PARL nu are și nu a avut niciodată autoritatea de a negocia credința noastră și nu se implică în activități care ar compromite sau ar dilua identitatea noastră, așa cum este ea prevăzută în Apocalipsa (12:17; 14:6-12). Există o mulțime de documente oficiale care arată activitatea PARL, așa încât nu ar fi nevoie de precizări suplimentare. Cititorul poate vizita cu încredere paginile oficiale ale acestui departament, care nu are nimic de ascuns: www.adventistliberty.org.

Începând cu anul 2014, dr. Ganoune Diop, din cadrul PARL la nivelul Conferinței Generale AZȘ, a fost ales se-

cretarul Conferinței Secretarilor Comuniunilor Creștine Mondiale (CS/CWC), care este o asociație liberă, nu o organizație strictă. Timp de aproape 50 de ani, reprezentanți ai BAZȘ au participat la întâlnirile acestui grup. *Rostul conferinței amintite (CS/CWC) este pur consultativ, facilitând schimbul de informații, preocupări și rapoarte dintre diverși conducători creștini. Nu există chestiuni doctrinare pe agenda acestei conferințe, și nu se iau decizii comune.* Conferința aceasta este foarte diferită de Conciliul Mondial al Bisericilor (CMB/WCC), care este o organizație ecumenică la care BAZȘ nu a aderat niciodată.¹⁷ Conferința menționată (CS/CWC) se întâlnește anual în diferite locuri din lume. De exemplu, dr. Ganoune Diop, în calitate de secretar al acestei conferințe, a participat în octombrie 2016 la o întâlnire în Roma. O săptămână mai târziu, în aceeași calitate, a participat la comemorarea care a avut loc cu ocazia aniversării a 500 de ani de Reformă, la Lund, în Suedia. După cum se știe, comemorarea a fost organizată împreună de către luterani și romano-catolici. Dr. Diop a avut astfel ocazia de a se întâlni cu diverși lideri religioși prezenți.

La această conferință a secretarilor comuniunilor creștine participă Comuniunea Anglicană, Alianța Mondială Baptistă, Conciliul Consultativ Ecumenic al Discipolilor, Patriarhia Ortodoxă Ecumenică, Conferința Generală a Adventiștilor de Ziua a Șaptea, Conferința Internațională a Episcopilor Vechi Catolici, Federația Mondială Luterană, Conferința Mondială Menonită, Bordul Unității Mondiale a Bisericii Morave, Patriarhia Ortodoxă a Moscovei, Penticostalii, Conciliul Pontifical pentru Promovarea Unității Creștine (Biserica Catolică), Conciliul Ecumenic Reformat, Armata Salvării, Comitetul Mondial Consultativ al Prietenilor (Quakerii), Alianța Mondială a Bisericilor Reformate, Convenția Mondială a Bisericilor lui Hristos, Alianța Evanghelică Mondială și Conciliul Mondial Metodist. Este prezent de asemenea un reprezentant din partea Conciliului Mondial al Bisericilor.

În cuvintele dr. Diop, asemenea întâlniri îi ajută pe diverși lideri „să facă cunoștință cu credința și valorile adventiste, așa cum sunt ele prezentate de noi, nu cum sunt prezentate uneori de alte voci ostile bisericii.” Nu trebuie să lăsăm pe alții să interpreteze cine suntem. „Este imposibil ca AZȘ să-și împlinească misiunea fără a se amesteca cu alți oameni; noi trebuie să fim sare și lumină pentru toți, indiferent cine sunt ei și ce poziție au... Astfel, trebuie să fim pregătiți să ne întâlnim cu lideri politici, cu lideri creștini sau cu

liderii altor religii, precum și cu lideri ateï sau de alte convingeri. Trebuie să fim *în stare să dăm socoteală de credința care este în noi...* Iar teama ca nu cumva să ne pierdem gustul — adică teama de alianțe sincretiste — nu trebuie să înăbușe vitalitatea mesajului adventist, nici să slăbească fidelitatea noastră față de misiunea profetică unică, ce ne-a fost încredințată de cer, ca să împărtășim lumii făgăduința celei de-a doua veniri a Domnului nostru.”

(În numărul următor vom prezenta câteva exemple de relații interconfesionale pe care unii le interpretează ca fiind scandaloase, periculoase sau cel puțin discutabile). ■

NOI TREBUIE SĂ FIM SARE ȘI LUMINĂ PENTRU TOȚI, INDIFFERENT CINE SUNT EI ȘI CE POZIȚIE AU. TREBUIE SĂ FIM ÎN STARE SĂ DĂM SOCOTEALĂ DE CREDINȚA CARE ESTE ÎN NOI.

Florin Lăiu este profesor de Biblie la Universitatea Adventus, Cernica, România.

¹ Matei 28:18-20; Apocalipsa 14:6-12.

² De la Ierusalimul ceresc (*celest*), cetatea libertății, care este „mama noastră” (Gal. 4:26-30).

³ Evrei 12:22-24.

⁴ Acest grup majoritar a dispărut în jurul anului 1900, în mare parte fiind înghițit de celelalte grupuri adventiste.

⁵ Formula folosită de majoritatea adventistă a fost: „No fellowship with Jewish fables and commandments of man, that turn from the truth” (Nicio asociere cu basme evreiești și cu porunci ale oamenilor care se întorc de la adevăr, cf. Tit 1:14). După Joshua Himes, „Proceedings of the Mutual Conference of Adventists”, Albany: 1845, cf. <https://en.wikipedia.org/wiki/Millerism#Doctrine>.

⁶ Cf. *Review and Herald*, January 17, 1865; January 11, 1870. Revista lui Himes se numea *The Voice of the West*, iar mai târziu, *Advent Christian Times* (informații după Denis Fortin & Jerry Moon, ed., *The Ellen White Encyclopedia*, Review and Herald PP, Hagerstown, Maryland, 2013: 411-412).

⁷ Cele două scrisori sunt arhivate ca: Himes to EGW, 12 sept. 1894, EGWE-GC și Lt 31a, 1895.

⁸ În general, BZS sunt ca și ceilalți bapțiști: cred în nemurirea sufletului, resping orice manifestare a Spiritului Profeției după încheierea canonului biblic, au scenarii escatologice diferite de al nostru și o formă de organizare congregațională. Dar bapțiștii în general accentuează libertatea de opinie și credința poate diferi de la un grup la altul, sau de la o persoană la alta.

⁹ După En. Wikipedia, „Seventh-day Baptists”, în America.

¹⁰ *Vezi Review and Herald*, 29 nov. 1906 etc.

¹¹ Articolul lui S.T. Spear poate fi citit integral în cartea lui M.L. Andreasen, *The Book of Hebrews*, TEACH Services, Inc. Publishing, 2014:65-70, [vezi Books.Google.com](http://books.google.com) și www.AdventistArchives.Org.

¹² *Vezi Testimonies*, vol. 3, pp. 205-206 și *Pamphlet* (PH) 123, pp. 25-26.

¹³ Exemple asemenea celor de mai sus se pot multiplica. Nu am făcut un studiu exhaustiv asupra acestui subiect. Doar am trecut în revistă aspecte pe care le-am reținut întâmplător din lecturile mele. Ar fi de dorit ca un profesionist în domeniul istoriei adventiste, în mod special în domeniul relațiilor, să extindă acest studiu.

¹⁴ *Vezi* www.AdventistBiblicalResearch.org : Search: ”Which Version Can We Trust?”, ”Transmission and Preservation of the Biblical Text”, ”Modern Versions and the KJV”, ”The Textus Receptus and Modern Bible Translations”, ”The Authority of The Bible”.

¹⁵ *Vezi* www.whiteestate.org/issues/Versions.html # ”Mrs. White’s Use of the Revised Versions”.

¹⁶ *Vezi* <http://archives.adventistreview.org/2003-1502/story3.html>.

¹⁷ Se pot citi mai multe la subiect pe website-ul Biblical Research Institute. Un articol din *Adventist Review* (2012), semnat de dr. William Johnsson, descrie relațiile dintre BAZȘ (PARL) și CS/CWCS.

TREI ANIVERSĂRI

Anii 2018, 2019, 2020 sunt ani purtători de importante semnificații pentru viața celor ce cred mesajul adventist în România.

1568. În iunie 2018¹ aniversăm 450 de ani de la prima și cea mai cuprinzătoare formulare a unei legi care instituie și garantează libertatea religioasă. Este o istorie în procesul apariției acesteia, care s-a întâmplat pe actualul nostru teritoriu, în perioada când Transilvania a fost principat.

Un prim aspect este cel legat de religia/religiile oficial recunoscute, recepte (*recepta religio*). Până în 1550, singura religie receptă a fost cea romano-catolică. Apoi, în 1550, 22 iunie, religia luterană este recunoscută și ea ca receptă, oficială. Se preciza atunci „ca toți să rămână în religia primită de la Dumnezeu, fără a se controla reciproc”. În privința funcțiilor publice, se preciza că ele nu sunt supuse unor criterii legate de apartenența religioasă.

La 11 iunie 1564, Dieta transilvană decide ca și confesiunea reformat-calvină să fie recunoscută ca religie receptă. Apoi, în ianuarie 1568, unitarianismul a primit același statut. Este vorba aici și despre realitatea multi-etnică și de aici, multiconfesională, a Transilvaniei.

De fapt, prima proclamare a principiului libertății religioase de către Dieta Principatului Transilvaniei a avut loc în 1543. Chiar și după moartea, în 1571, a lui Sigismund Zápolya, cel care a inițiat această legislație, când a ajuns principe Ștefan Báthory, un romano-catolic, Transilvania a continuat să fie un adăpost pentru mulți dintre „ereticii” reformei radicale, printre care au fost și sabatarienii.

Merită menționate câteva fragmente din succesele afirmări ale libertății religioase în Principatul Transilvaniei. În 1557, de exemplu, se preciza: „Toți să țină religia pe care o vor, fără vătămarea cuiva.” Se afirma pentru prima dată într-o lege principiul *fidem quam vellet* (credința pe care o vrea). Se mai preciza că nicio comunitate – un sat de exemplu – „să nu-i silească pe locuitori să adere la vreuna din religii”; apoi fiecare putea avea misionarii ei, cărora urma să li se dea ocazia să se exprime, după care, locuitorii îi urmau sau nu, după propria lor voință, alegându-și astfel crezul și predicatorul; „nimeni nu trebuia să sufere din motive religioase, credința fiind darul lui Dumnezeu”.

În 1571 se spunea: „Cuvântul lui Dumnezeu să fie predicat liber în toate locurile și nimeni să nu fie lezat pentru confesiunea sa, nici predicator, nici auditor.” Astfel de reglementări și multe altele lipsesc chiar și azi din legislația care definește libertatea religioasă în multe țări.

Menționăm că totuși ortodoxia era doar „tolerat”, iar mai târziu, când au apărut păzitori ai Sabatului, aceștia au fost prigoniți aspru de către toți ceilalți.

Aceste legi au avut ecou și în celelalte țări române, chiar dacă luteranismul era condamnat ca erezie. La curtea domnitorilor munteni și moldoveni au fost oameni care i-au inspirat la atitudini tolerante. Astfel au ajuns husiții, de exemplu, să întemeieze orașul Huși.

Avem privilegiul să constatăm că Dumnezeu a mișcat inima tânărului principe Ioan Sigismund Zápolya și a mamei sale Isabela, care au contribuit decisiv la nașterea acestor prime legi pentru libertatea religioasă, repet, primele în Europa și posibil în lume. Aceasta este una din explicațiile faptului că între 1890 și 1920, în Transilvania a fost una dintre cele mai mari creșteri a numărului de adventiști. Cum a fost menționat într-un articol anterior, deși sabatismul nu a fost recunoscut ca o religie receptă, iar adepții săi au fost persecutați, păzirea Sabatului a fost practică de zeci de mii de persoane pentru un timp, unii din ultimii membri ai mișcării sabatariene din Transilvania au fost duși la Auschwitz. Atunci când adventiștii de ziua a șaptea au venit propovăduind Sabatul, au găsit un teren prielnic pregătit de practica de peste 300 de ani a sabatarienilor.

1869² Acum 150 de ani pășea pe teritoriul nostru, Michael Belina Czechowski. Era toamnă când a ajuns și în Transilvania primul propovăduitor al adventismului pe pământ european. În cartea sa *Pagini din istoria Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România*, autorul, Dumitru Popa, precizează: „Trei dintre cele cinci scrisori pe care le avem de la Czechowski din această perioadă (1869–1870) sunt scrise din Transilvania... Prima a fost scrisă din „Thorda pres de Klausenburg-Siebenburgen (Transilvania), a doua, publicată de *World's Crisis* (revistă a adventiștilor de ziua întâi), la 12 ianuarie 1870, este scrisă din „Thorda Siebenburgen”; iar a treia și ultima, scrisă la 5 aprilie 1870, din „Vieles pres de Klausenburg”... În această scrisoare (a treia din Transilvania) se precizează faptul ca Czechowski a părăsit Budapesta în octombrie (1869), venind în Transilvania... Aici a venit datorită invitației care i-a fost adresată de un grup de „vechi prieteni polonezi”. Ajuns în Transilvania, el spune că a vizitat o serie de așezări și orașe cum ar fi: Luncani, Turda, Pata, Cojocna, Cluj, Gherla, Bistrița, Beclean etc., propovăduind Evanghelia și solia revenirii în curând a Domnului Isus Hristos.”

Din noiembrie, M.B. Czechowski vine deci nemijlocit în legătură cu viața Transilvaniei, vizitând o serie de

orașe și localități rurale, predicând solia mântuirii. În noiembrie 2019, vom aniversa deci 150 de ani de când a început să fie propovăduit mesajul adventist, din întreita solie îngerească pe teritoriul țării noastre. Ce emoție ar putea trăi vestitorii de astăzi, refăcând traseul marelui înaintaș în noiembrie 2019, la 150 de ani de la prima vestire.

1920³ Urmare a Marii Uniri din 1918, adventiștii din vechile provincii ale României erau în situația de a se uni și ei în ceea ce s-a numit Uniunea Bisericilor Evanghelice Adventiste de Ziua a Șaptea din România. Cum eram parte a Bisericii Adventiste mondiale, evenimentul a fost precedat de luarea unor hotărâri la nivel european, dată fiind noua configurație statală care s-a născut în urma dispariției Imperiului Austro-Ungar după Primul Război Mondial.

Între 27 noiembrie și 3 decembrie 1919⁴ a avut loc, sub egida Conferinței Generale, un Consiliu European al Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea. S-a constatat cu mare satisfacție că, între 1914 și 1919, biserica a crescut în Europa cu 10 000 de membri, cele mai mari progrese fiind în România, Austria și Germania.

S-a luat hotărârea să se treacă la organizarea comunităților, Conferințelor și Uniunilor. Drept urmare s-a decis convocarea unei sesiuni a Conferinței Române, rezultată în urma unificării Conferințelor din România (Vechiul Regat) și Transilvania, pentru a se organiza drept Uniune. S-a stabilit de asemenea trimiterea în România a doi noi lucrători cu experiență, din America.

Întrunirea celor 682 de delegați trimiși din comunități a avut loc între 8 și 11 iulie 1920 în sala Tomis, str. Călărași, zona Sfânta Vineri. Au participat A.G. Daniels, președinte al Conferinței Generale, L.H. Christian și Guy Dail, președintele, respectiv secretarul Diviziunii Europene. S-a procedat la organizarea Uniunii, a trei Conferințe – Muntenia, Moldova, Transilvania – și a Câmpului misionar Banat-Crișana. S-a hotărât de asemenea înființarea unei Case de Editură și a unei tipografii, a unui Seminar Teologic, a unui dispensar medical în București și construirea unui sediu pentru Uniune și o Casă de Rugăciune.

Desigur, toate acestea nu erau posibile doar prin efortul celor 2 000 de membri, mai puțin de jumătate față de actualul număr de adventiști din București. În raportul pe care l-a dat în urma vizitei în România, A.G. Daniels, unul dintre cei mai eficienți președinți ai Conferinței Generale, făcea un calduros apel către toți cei care puteau ajuta. În ciuda unei situații materiale precare și a unui înalt nivel de ostilitate față de adventiști din partea autorităților, la sfârșitul anului 1920, Petre P. Paulini, președintele Uniunii, raporta un număr de 2 540 de membri, număr care urma să crească de aproape șapte ori până la cel de-al Doilea Război Mondial, în mai puțin de douăzeci de ani, ceea ce dovedește entuziasmul membrilor – aveau doar șapte pastori, șapte pastori asistenți și nouă misionari (lucrători biblici) în iulie 1920. Cu excepția unuia, toate obiectivele propuse, s-au realizat în următorii cinci ani.

Un lucru caracteristic pentru Biserica Adventistă din România era numărul mare de naționalități reprezentate (opt) de către membrii bisericii la acea dată. În 1934, la primul Congres al Tineretului, această realitate a dat naștere unui minifestival al națiunilor la Stupini, lucru remarcat ca deosebit de pozitiv de către oficialii prezenți. Se împlinea mandatul de a propovădui Evanghelia cea veșnică oricărei „limbi” (Apocalipsa 14). 1920 marchează ajungerea la maturitate a adventismului din România.

Se împlinesc anul acesta, în iunie, 450 de ani de la forma matură a legilor libertății religioase instituite în Principatul Transilvaniei. Influența lor a trecut, cum am precizat, și dincolo de Carpați. Anul viitor, în noiembrie, se împlinesc 150 de ani de când a pășit inițial pe pământ transilvan, apoi în Bucovina, iar în următorul an, în Muntenia, Michal Belina Czechowski, primul propovăduitor al adventismului de ziua a șaptea pe teritoriul nostru. Aș face aici observația că solia adventistă a ajuns la noi mai repede decât în majoritatea Statelor Unite. În 2020 vom aniversa 100 de ani de la înființarea, în iulie 1920, a Uniunii Bisericilor Adventiste de pe teritoriul României Mari. Erau atunci de două ori mai mulți adventiști în această Uniune decât în Iugoslavia, Bulgaria și Ungaria luate împreună.

Toate acestea mă determină să cred că Dumnezeu are un plan special pentru noi și așteaptă ca, descoperindu-l zilnic, să-l facem real așa cum înaintașii noștri, cu incomparabil mai mici mijloace, au făcut-o între 1920 și 1940.

N-aș vrea să închei înainte de a aduce un omagiu profesorului meu de istorie adventistă, Dumitru Popa, care ne-a ajutat să începem să înțelegem acest fel special de purtare a lui Dumnezeu cu noi, ca și lui Vasile Cojea, ale cărui cărți de istoriografie adventistă din România au fost primele la a căror editare am lucrat după 1990. Istoria este o știință despre viitor. Ea ne învață cine suntem și ce așteaptă Dumnezeu de la noi. Slavă Celui care ne-a călăuzit până aici cu o atât de mare grijă și care dorește să înfăptuiască lucruri mari și veșnice prin fiecare dintre noi. ■

ISTORIA ESTE O ȘTIINȚĂ DESPRE VIITOR. EA NE ÎNVAȚĂ CINE SUNTEM ȘI CE AȘTEAPTĂ DUMNEZEU DE LA NOI.

¹ *O istorie a adventismului de ziua a șaptea din România*, Viață și Sănătate, București 2009, pp. 153–160.

² *Pagini din istoria Bisericii AZȘ din România, 1870–1920*, Dumitru Popa, p. 155, Editura Viață și Sănătate, 2008.

³ *Ibidem*, 1870–1920, Dumitru Popa, p. 157, Editura Viață și Sănătate, 2008.

⁴ *Ibidem*, pp. 628–650, Editura Viață și Sănătate, 2008.

Beniamin Roșca este pastor pensionar.

SĂ CUNOAȘTEM BIBLIA!

A. În continuarea studiului nostru, vom parcurge următoarele capitole: Ezechiel 30–48; Daniel 1–12; Osea 1–14; Ioel 1–3; Amos 1–9.

1. Ce anume promite Dumnezeu că va face pentru om:

- a. Îi va da o inimă nouă;
- b. Îi va da o inimă nouă și un duh nou;
- c. Îi va da o inimă nouă, un duh nou și va pune Duhul Său cel Sfânt în om.

2. Ce înseamnă scrierea văzută de împăratul Belșațar pe tencuiala zidului palatului împărătesc „Mene, mene, techel ufarsin”?

- a. Cântărit, cântărit și găsit prea ușor;
- b. Numărat, numărat, cântărit și împărțit;
- c. Numărat, numărat, socotit și împărțit.

B. Asociază următoarele afirmații cu numele din coloana din stânga:

Prima femeie –	– Maria
Mama lui Iosif –	– Marta
Soacra lui Rut –	– Bat-Șeba
Mama lui Esau –	– Elisabeta
A fost soția lui Iacov –	– Naomi
Soția lui Zaharia și mama lui Ioan –	– Eva
Mama lui Solomon –	– Rahela
A fost judecătoare –	– Eva
Sora Mariei și a lui Lazăr –	– Rebeca
Se numea și Magdalena –	– Lea

3. Completați următorul verset din cartea profetului Osea: „Să cunoaștem, să căutăm să cunoaștem pe Domnul! Căci El se ivește ca zorile dimineții și va veni la noi ca...”

- a. Roua dimineții;
- b. Ploaia de primăvară;
- c. Lumina dimineții.

4. Care dintre profeții mici vorbește despre o mare invazie de lăcuste:

- a. Ioel;
- b. Amos;
- c. Osea.

5. Care dintre profeții mici face următoarea afirmație: „Nu, Domnul Dumnezeu nu face nimic fără să-Și descopere taina Sa slujitorilor Săi proroci”?

- a. Osea;
- b. Ioel;
- c. Amos.

MIELUSEII TURMEI
ALINA CHIRILEANU

Alina Chirileanu este director asistent în cadrul Departamentului Copii, Uniunea de Conferințe.

Răspunsuri: A. 1. c) – Ezechiel 36:26–27; 2. b) – Daniel 5:25; 3. b) – Osea 6:3; 4. a) – Ioel 1:4; 5. c) – Amos 3:7; B. 1. Eva; 2. Rahela; 3. Naomi; 4. Rebeca; 5. Lea; 6. Elisabeta; 7. Bat-Șeba; 8. Debora; 9. Marta; 10. Marta.

SIMPLITATEA CARE CUCEREȘTE

Raportul Mondial al Fericirii 2018, realizat printr-un program mondial al Organizației Națiunilor Unite, a clasificat nivelul de mulțumire din 156 de țări. Ca de obicei, primele zece locuri ale topului celor mai fericiți locuitori din lume sunt dominate de Țările Nordice.

Știți ce au în comun toate aceste țări? În afară de un nivel de viață ridicat și de standarde sociale uimitoare, în toate aceste țări se observă o abordare simplă a stilului de viață. În afara orașelor este greu, dacă nu chiar imposibil să găsești restaurante sau baruri. Nu vezi pe stradă oameni, căci toți merg direct acasă, la familiile lor. Toți preferă să plece împreună: părinți și copii, să străbată țara, iubind și respectând realmente natura. Ei poartă hainele în care se simt confortabil, chiar dacă acestea nu oferă cea mai mare plăcere estetică. Simplitatea este un element important pentru o viață plină de bucurie și fericire, pare să fie concluzia studiului amintit.

„Biblia desfășoară adevărul cu o simplitate și o adaptare perfectă la nevoile și aspirațiile inimii omenești, încât a uimit și a umplut de admirație cele mai cultivate minți, în același timp făcându-i în stare chiar și pe cei mai umili și neînvațați să înțeleagă calea mântuirii.”¹

Simplitatea a fost starea lui Adam dinainte de cădere, când le vedea pe toate curate, deoarece era îmbrăcat în harul lui Dumnezeu. „Fariseii își băteau joc de Domnul Hristos; ei criticau simplitatea limbajului Său, care era atât de limpede încât și copilul, și cel în vârstă, și omul de rând îl ascultau cu bucurie și erau fermecați de cuvintele Lui.”² Simplitatea ne învață să renunțăm la slava lumii și să trăim după principiile lui Dumnezeu, pentru că doar așa putem să trăim o viață cu adevărat liberă. Este atât de simplu să deții acest dar numit simplitate, încât în fiecare dintre noi poate înflori curat! Puterea simplității înflorește în inimile calde, iubitoare.

În dragostea cea adevărată a lui Hristos, în acea stare a simplității și a curăției, se dezvoltă nevinovăția copilăriei, pe care Hristos o cere de la noi când zice să ne facem „ca niște copilași” (Matei 18:3). Când exprimi cu simplitate ceea ce simți, și tu te eliberezi, și pe ceilalți îi ajuți. „Felul vostru de vorbire sa fie: «Da, da!; Nu, nu!» ce trece peste aceste cuvinte vine de la cel rău” (Matei 5:37).

Omul simplu trăiește imediatul înconjurător, dar cu ochii deschiși asupra distanțelor mari ale lumii. Numai așa vom dobândi o perspectivă corectă asupra lucrurilor pe care le deținem. Simplitatea ne învață să nu ne încredem în lucrurile materiale și să nu ne lipim inima de ele. „Podoaba voastră să nu fie podoaba de afară, care stă în împletitura părului, în purtarea de scule de aur sau în îmbrăcarea hainelor, ci să fie omul ascuns al inimii, în curăția nepieritoare a unui duh blând și liniștit, care este de mare preț înaintea lui Dumnezeu.” (1 Petru 3:3)

„Aceia care sunt prinși în bătălia vieții, într-o luptă pe viață și pe moarte, pot fi revigorați și întăriți prin mici atenții care nu costă nimic. Cuvintele amabile, adresate în mod simplu, micile atenții acordate în mod simplu, vor alunga norii ispitirii și îndoielii care se îngrămădesc asupra sufletului. Adevărata exprimare din inimă a împreunei-simțiri, asemenea Domnului Hristos, manifestată în simplitate, are putere de a deschide ușa inimilor care au nevoie de atingerea simplă, delicată, a Spiritului lui Hristos.”³

„Opera «Domnișoara Pogany» a lui Brâncuși este prea simplă.” Găsim numeroase comentarii de acest gen despre lucrarea marelui sculptor român. Timpul trece însă și noi trecem prin el și ne dăm seama că mare dreptate avea Constantin Brâncuși prin zicerea sa: „Simplitatea este complexitatea rezolvată.” Tocmai în aceasta constă frumusețea și perfecțiunea operei de artă: să-i admiri simplitatea! Adevărata religie a lui Isus cere de la urmașii Săi simplitatea credinței și naturalețea faptelor. În simplitate, omul se dezvoltă, căci simplitatea este ziditoare! ■

**PUTEREA
SIMPLITĂȚII
STEFAN
TOMOIAGA**

ADEVĂRATA RELIGIE A LUI ISUS CERE DE LA URMAȘII SĂI SIMPLITATEA CREDINȚEI ȘI NATURALEȚEA FAPTELOR. ÎN SIMPLITATE, OMUL SE DEZVOLTĂ, CĂCI SIMPLITATEA ESTE ZIDITOARE!

¹ *Calea către Hristos*, p. 107.

² *Principiile fundamentale ale educației creștine*, p. 242.

³ *Căminul adventist*, p. 485.

Ștefan Tomoiagă este președintele Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România.

UNIVERSITATEA
ADVENTUS*

A D M I T E R E
2 0 1 8

9 - 16 IULIE
10 - 17 SEPTEMBRIE

Un nume nou,

ACEEAȘI MISIUNE!

**Teologie adventistă
pastorală**

Asistență socială

**Pedagogia învățământului
primar și preșcolar**

**Școala Postliceală Sanitară
"Doctor Luca" Cernica**

*Noul nume al Institutului Teologic Adventist este, din 29 noiembrie 2017, Universitatea Adventus (Legea 227/2017).

2017

Universitatea
Adventus

1995

Institutul Teologic
Adventist

1992

Institutul Teologic
Adventist de grad
universitar

1951

Seminarul Teologic
Adventist București

1931

Institutul Biblic
Stupini - Brașov

1926

Institutul Biblic
Dicosânmartin

1924

Institutul Biblic
Focșani

021 369 53 50
0744 685 123
uadventus.ro

